

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 606/01
Zo dňa: 29.01.2014

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 31
Počet príloh: 0

PROTOKOL

o výsledku kontroly
hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti vynaložených prostriedkov na výstavbu, opravu
a údržbu pozemných komunikácií v správe VÚC a úlohy z toho vyplývajúce pre VÚC

Banskobystrický samosprávny kraj

Banská Bystrica jún 2014

Zhrnutie

Kontrola hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti vynaložených prostriedkov na výstavbu, opravu a údržbu pozemných komunikácií v správe vyšších územných celkov (ďalej len „VÚC“) a úlohy z toho vyplývajúce pre VÚC bola vykonaná na základe plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na I. polrok 2014.

Účelom kontroly bolo preveriť hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť využitia prevedeného výnosu dane z motorových vozidiel zo štátneho rozpočtu do rozpočtu samosprávnych krajov, rozsah využitia finančných prostriedkov z prevedeného výnosu dane z motorových vozidiel v rámci systému výstavby, opráv a údržby ciest II. a III. triedy v správe samosprávneho kraja.

Banskobystrický samosprávny kraj (ďalej len „BBSK“) so sídlom v Banskej Bystrici bol zriadený zákonom č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 302/2001 Z. z.“). Zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 416/2001 Z. z.“) prešli na BBSK aj pôsobnosti na úseku pozemných komunikácií a cestnej dopravy. Cesty II. a III. triedy vrátane ich prejazdnych úsekov cez obce boli podľa zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 135/1961 Zb.“) vo vlastníctve BBSK a ich správu vykonávala právnická osoba založená na tento účel.

Založenie obchodnej spoločnosti Banskobystrická regionálna správa ciest, a. s. (ďalej len „BBRSC“) schválilo v roku 2007 zastupiteľstvo BBSK (ďalej len „ZBBSK“) za účelom správy a údržby ciest II. a III. triedy a mostných objektov vo vlastníctve BBSK a investičnej činnosti na týchto cestách. Jediným akcionárom je BBSK.

Predmetom rámcovej zmluvy o údržbe (ďalej len „rámcová zmluva“), uzavretej do roku 2037 bolo vykonávať pre BBSK údržbu ciest II. a III. triedy a mostov na cestách II. a III. triedy, na ktorých BBRSC vykonávala správu podľa zmluvy o výkone správy majetku. Zmluva na údržbu ciest II. a III. triedy na rok 2010 nebola uzatvorená do 31.12.2009, čím nebola dodržaná rámcová zmluva. K zmluvám na údržbu ciest II. a III. triedy na rok 2011 a 2012 neboli uzavreté a podpísané štatutárnymi zástupcami obidvoch strán písomné dodatky pri zmenách finančného plánu údržby a správy ciest.

Bežné výdavky na financovanie správy, údržby a opravy ciest II. a III. triedy boli z rozpočtu BBSK čerpané v roku 2010 v sume 11 174 tis. EUR, v roku 2011 v sume 11 377 tis. EUR a v roku 2012 v sume 11 575 tis. EUR.

Výnosy dane z motorových vozidiel (ďalej aj „DzMV“) poukázané správcami daní BBSK tvorili v roku 2010 sumu 11 625 tis. EUR, v roku 2011 sumu 12 613 tis. EUR a v roku 2012 sumu 12 620 tis. EUR.

V kontrolovanom období bol rozpočet BBSK zostavený podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 583/2004 Z. z.“) ako viacročný rozpočet v programovom členení. Zmeny rozpočtu boli vykonávané rozpočtovými opatreniami. Rozpočtové opatrenia uskutočnené v oblasti dopravy boli opodstatnené. V roku

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

2010 a 2011 bol rozpočet BBSK vypracovaný v šiestich programoch členených na podprogramy a v roku 2012 v 13 programoch. Výdavky súvisiace s dopravou boli v roku 2010 a 2011 súčasťou programu Doprava, v roku 2011 aj programu Úrad BBSK a v roku 2012 programov Komunikácie, Výkony vo verejnom záujme a Investičná činnosť.

BBSK zaviedol DzMV všeobecne záväznými nariadeniami (ďalej len „VZN“), ktoré boli schválené uzneseniami ZBBSK. Vo VZN z 20.12.2012 o zavedení DzMV bola uvedená nesprávna legislatívna norma.

Výnos DzMV nedosahoval takú úroveň, aby z neho mohli byť uhrádzané všetky výdavky súvisiace so správou, údržbou a obnovou cestnej siete, resp. výdavky súvisiace so zabezpečením dopravnej obslužnosti BBSK. Vývoj výdavkov na správu, údržbu a obnovu cestnej siete na území BBSK bol pravidelne sledovaný a kontrolovaný. Výška sadziab DzMV sa neprispôbovala týmto výdavkom vzhľadom k tomu, že vyššia sadzba DzMV oproti iným krajom by bola kontraproduktívna.

V rokoch 2010 a 2011 neboli postavené nové cesty II. ani III. triedy. Novopostavené cesty II. a III. triedy boli realizované v rámci programu cezhraničnej spolupráce Slovenskej republiky (ďalej aj „SR“) a Maďarskej republiky (ďalej len „MR“), na základe dohôd medzi vládami SR a MR o výstavbe cestných mostov nad riekou Ipel' na spoločnej štátnej hranici. Najviac rekonštrukcií sa uskutočnilo počas roku 2012, kedy sa preinvestovalo najviac finančných prostriedkov z Európskej únie (ďalej len „EÚ“).

Najvyššia suma finančných prostriedkov na správu a údržbu ciest II. a III. triedy sa v rokoch 2010 – 2012 čerpala z vlastných zdrojov. V roku 2010 neboli investičné europrojekty realizované. Prostriedky EÚ sa využívali len v rokoch 2011 a 2012. Vzhľadom na objem finančných prostriedkov, ktoré mal BBSK k dispozícii možno konštatovať, že v kontrolovanom období bol opravený resp. vybudovaný primeraný počet ciest.

Nesplnenie cieľov programových rozpočtov rokov 2010 – 2012 ovplyvnil najmä prevod vlastníctva ciest BBSK do vlastníctva Slovenskej správy ciest (ďalej len „SSC“), neskoršie začatie vlastnej realizácie plánovaných projektov, odklad splátok projektov verejno-súkromného partnerstva (ďalej len „PPP projekty“) a nedostatok finančných prostriedkov. Merateľné ukazovatele boli stanovené skôr kvantitatívne. BBSK zabezpečil priebežné monitorovanie a hodnotenie plnenia cieľov programových rozpočtov.

Plnenie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja BBSK na roky 2007 – 2013 (ďalej len „PHSR“) nebolo monitorované ani vyhodnocované.

BBSK nevedol evidenciu ciest podľa dĺžky vysporiadaných a nevysporiadaných ciest. BBSK prevzal cesty II. a III. triedy s prevažne nevysporiadanými pozemkami. Konanie v zmysle zákona č. 66/2009 Z. z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 66/2009 Z. z.“) spôsobuje viacero problémov, ktoré súvisia najmä so zámenou pozemkov a s odplatnosťou zákonného vecného bremena.

Kontrolou bolo zistené, že BBSK uhradil z rozpočtu projektu Ráztoka a Nemecká dve faktúry, ktoré sa netýkali tohto projektu. Použitím prostriedkov rozpočtu projektu Ráztoka a Nemecká na iný projekt nebol dodržaný zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách

verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z.“).

Počas kontrolovaného obdobia BBSK prijal ohľadom stavu ciest II. a III. triedy spolu 16 sťažností, z nich bolo 10 neopodstatnených a šesť opodstatnených. Väčšina sa týkala kritického stavu ciest a nezabezpečenia ich údržby. BBSK zabezpečil nápravu u všetkých opodstatnených sťažností. Spokojnosť užívateľov so stavom ciest II. a III. triedy nebola BBSK monitorovaná.

Preverením procesu verejného obstarávania za tri projekty nebol zistený nesúlad so zákonom č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 25/2006 Z. z.“). Projektové dokumentácie za dva vybrané projekty boli vypracované autorizovanou projektovou organizáciou a použité pri verejnom obstarávaní.

V roku 2010 a 2011 BBSK uplatnil pri triedení bežných výdavkov za údržbu ciest II. a III. triedy nesprávnu položku ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie, čím nepostupoval v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z., zákonom č. 583/2004 Z. z. a podľa Opatrenia MF SR z 8. decembra 2004 č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších opatrení (ďalej len „Opatrenie MF SR č. MF/010175/2004-42“).

Kontrolou správnosti vedenia účtovníctva bolo zistené, že vybrané účtovné doklady obsahovali náležitosti účtovných dokladov podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 431/2002 Z. z.“).

Kontrolou úrovne, účinnosti a využívania výsledkov kontrolnej činnosti bolo zistené, že hlavný kontrolór BBSK si plnil povinnosti, ktoré mu vyplývali zo zákona č. 302/2001 Z. z. Kontrolou vykonávania následnej finančnej kontroly nebolo zistené nedodržanie zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 502/2001 Z. z.“). Zásady kontrolnej činnosti Útvary hlavného kontrolóra (ďalej len „ÚHK“) BBSK, ktoré nadobudli účinnosť 20.08.2008 neboli do ukončenia výkonu kontroly aktualizované.

Dňom 01.06.2014 nadobudol účinnosť Organizačný poriadok Úradu BBSK, ktorým bol zrušený Organizačný poriadok Úradu BBSK z 25.05.2010 v znení dodatkov.

Predbežná finančná kontrola bola vykonávaná podľa zákona č. 502/2001 Z. z. K vykonaniu priebežnej finančnej kontroly nemal kontrolovaný subjekt k dispozícii písomný pokyn predsedu BBSK podľa zákona č. 502/2001 Z. z.

Kontrolou plnenia 14 opatrení prijatých z kontroly NKÚ SR bolo zistené, že BBSK päť opatrení splnil, jedno opatrenie, ktoré sa týkalo triedenia bežných výdavkov splnil čiastočne. Z deviatich priebežne plnených opatrení sa neplnila časť jedného opatrenia v tom, že do ukončenia výkonu kontroly nebol vykonaný vlastný prieskum spokojnosti občanov s poskytovaním služieb dopravcov.

Odporúčania

- Zjednotiť sledovanie výdavkov u vlastníka ciest II. a III. triedy BBSK a správcu BBRSC podľa platných zmlúv, vykonávaných činností a technických predpisov.
- Vo VZN o zavedení miestnej dane – dane z motorových vozidiel uviesť správny osobitný predpis, ktorý sa vzťahuje na správu DzMV.
- V programových rozpočtoch za oblasť dopravy stanovovať viac kvalitatívnych merateľných ukazovateľov.
- Aktualizovať, resp. vydať novú smernicu na zabezpečenie vykonávania predbežnej finančnej kontroly a priebežnej finančnej kontroly podľa vykonaných organizačných zmien.
- Aktualizovať znenie Zásad kontrolnej činnosti UHK BBSK, schválených ZBBSK 20.08.2008 v nadväznosti na zmeny všeobecne záväzných právnych predpisov.

**Protokol
o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu Najvyššieho kontrolného úradu SR (ďalej len „NKÚ SR“) č. 606/01 z 29.01.2014 vykonali:

Ing. Marta Duchovičová, vedúca kontrolnej skupiny
Mgr. Zora Krnová, členka kontrolnej skupiny

kontrolu hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti vynaložených prostriedkov na výstavbu, opravu a údržbu pozemných komunikácií v správe VÚC a úlohy z toho vyplývajúce pre VÚC, ktorej účelom bolo preveriť hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť využitia prevedeného výnosu dane z motorových vozidiel zo štátneho rozpočtu do rozpočtu samosprávnych krajov, rozsah využitia finančných prostriedkov z prevedeného výnosu dane z motorových vozidiel v rámci systému výstavby, opráv a údržby ciest II. a III. triedy v správe samosprávneho kraja. Pri zohľadnení jednotlivých regionálnych špecifik budú v rámci kontrolnej akcie porovnané a zhodnotené jednotlivé systémy správy, údržby a obnovy ciest II. a III. tried v rámci celej Slovenskej republiky.

Kontrola bola vykonaná v čase od 20.02.2014 do 17.06.2014

**v Banskobystrickom samosprávnom kraji, Námestie SNP 23,
974 01 Banská Bystrica, IČO 37828100**

za kontrolované obdobie: roky 2010 – 2012, pre dosiahnutie účelu kontroly a objektívne zhodnotenie kontrolovaných skutočností môžu byť použité aj údaje z predchádzajúceho a nasledujúceho obdobia.

Predmetom kontroly bolo:

- 1 Pôsobnosť kontrolovaného subjektu
- 2 Plnenie a zhodnotenie vývoja príjmov – výdavkov
- 3 Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov, zmlúv a postupov pri hospodárení s verejnými prostriedkami, poskytnutými z rozpočtu územnej samosprávy správam ciest so zameraním na hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť vynaložených zdrojov
- 4 Úroveň, účinnosť a využívanie výsledkov kontrolnej činnosti

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1 Pôsobnosť kontrolovaného subjektu

VÚC sú podľa § 2 zákona č. 221/1996 Z. z. o územnom a správnom usporiadaní SR v znení neskorších predpisov samosprávnymi územnými celkami SR. Postavenie, pôsobnosť a orgány samosprávy VÚC ustanovuje zákon č. 302/2001 Z. z. Podľa § 1 zákona č. 302/2001 Z. z. VÚC je samosprávny kraj. Samosprávny kraj je samostatný územný samosprávny a správny celok SR. Je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami, zabezpečuje

a chráni práva a záujmy svojich obyvateľov. Územný obvod samosprávneho kraja je zhodný s územným obvodom kraja. Samosprávnemu kraju možno vo veciach územnej samosprávy ukladať povinnosti a obmedzenia len zákonom a na základe medzinárodnej zmluvy.

Banskobystrický samosprávny kraj so sídlom v Banskej Bystrici bol zriadený podľa § 1 ods. 3 zákona č. 302/2001 Z. z. Orgánmi samosprávneho kraja sú podľa § 2 zákona č. 302/2001 Z. z. zastupiteľstvo samosprávneho kraja a predseda samosprávneho kraja. ZBBSK tvorilo 49 poslancov BBSK zvolených v priamych voľbách.

Pôsobnosť BBSK upravuje § 4 zákona č. 302/2001 Z. z., podľa ktorého sa pri výkone samosprávy BBSK stará o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov, pritom najmä zabezpečuje tvorbu a plnenie programu sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja územia samosprávneho kraja, vykonáva vlastnú investičnú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov samosprávneho kraja a rozvoja samosprávneho kraja, zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje svoje rozpočtové a príspevkové organizácie a iné právnické osoby podľa osobitných predpisov, vykonáva ďalšie pôsobnosti ustanovené osobitnými zákonmi a pod.

Zákon č. 416/2001 Z. z. ustanovil prechod pôsobnosti z ministerstiev, z krajských úradov a z okresných úradov na obce a na VÚC. Podľa § 3 zákona č. 416/2001 Z. z. na samosprávne kraje prešli okrem iného aj pôsobnosti na úseku pozemných komunikácií, dráh, cestnej dopravy, územného plánovania, regionálneho rozvoja a pod. Cesty II. a III. triedy vrátane ich prejazdnych úsekov cez obce sú podľa § 3d ods. 2 zákona č. 135/1961 Zb. vo vlastníctve samosprávneho kraja, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Podľa § 3d ods. 5 písm. c) zákona č. 135/1961 Zb. správu pozemných komunikácií vykonávajú, ak ide o cesty vo vlastníctve samosprávneho kraja, samosprávny kraj, prípadne právnické osoby ním na tento účel založené alebo zriadené.

Uznesením ZBBSK z 21.06.2007 bolo schválené založenie obchodnej spoločnosti BBRSC za účelom správy a údržby ciest II. a III. triedy a mostných objektov vo vlastníctve BBSK a investičnej činnosti na týchto cestách. BBRSC bola zapísaná do Obchodného registra Okresného súdu Banská Bystrica pod číslom: Oddiel Sa, Vložka číslo 909/S dňa 21.09.2007. Jej jediným akcionárom je BBSK. Hlavným predmetom činnosti BBRSC bola správa a údržba cestných komunikácií a s tým súvisiacich činností, ktoré zabezpečovali závody zriadené v jednotlivých okresoch, závod Banská Bystrica, Lučenec, Rimavská Sobota, Veľký Krtíš, Zvolen a Žiar nad Hronom. BBRSC zabezpečovala v rokoch 2010 – 2012 bežnú údržbu a opravy ciest II. a III. triedy a správu zvereného majetku na základe zmlúv uzatvorených s BBSK. Okrem toho zabezpečovala aj prípravnú a realizačnú činnosť investičných projektov BBSK podľa schváleného Registra investícií, menovitého zoznamu kapitálových výdavkov rozpočtu BBSK, odvetvie Doprava.

Zmluva o výkone správy majetku bola uzatvorená 31.12.2007 podľa § 6 ods. 3 zákona č. 446/2001 Z. z. o majetku VÚC v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 446/2001 Z. z.“) medzi vlastníkom BBSK a správcom BBRSC na dobu určitú od 01.01.2008 do 31.12.2037. Dodatok č. 1 bol uzavretý 18.11.2008 a dodatok č. 2 bol uzavretý 25.02.2009. Predmetom tejto zmluvy bol záväzok správcu, že bude pre vlastníka za podmienok a v rozsahu určených zmluvou vykonávať správu majetku a záväzok vlastníka, že správcovi zaplatí za riadne vykonávanú správu dohodnutú odmenu. BBSK prenechal okrem iného správcovi do správy majetok – cesty II. a III. triedy nachádzajúce sa na území BBSK a mosty na cestách II. a III. triedy, najmä za účelom správy a údržby ciest

II. a III. triedy a objektov na cestách vo vlastníctve BBSK a za účelom investičnej činnosti na cestách II. a III. triedy. Podľa zmluvy o výkone správy majetku bol vlastník oprávnený kontrolovať hospodárnosť, účelnosť a efektívnosť výkonu správy a overovať plnenie zmluvných záväzkov.

Rámcová zmluva medzi objednávateľom BBSK a vykonávateľom BBRSC bola uzavretá 21.12.2007 na dobu určitú do 31.12.2037. V predmete rámcovej zmluvy sa vykonávateľ zaviazal, že bude pre objednávateľa na základe osobitných zmlúv vykonávať údržbu ciest II. a III. triedy a mostov na cestách II. a III. triedy, na ktorých vykonáva správu podľa zmluvy o výkone správy majetku. Podľa rámcovej zmluvy vykonávateľ pri údržbe vykonával deväť nasledovných činností: 1. zimná údržba ciest, 2. údržba a oprava vozoviek, 3. dopravné značenie, 4. bezpečnostné zariadenia a vybavenie, 5. cestné teleso a odvodnenie, 6. údržba a opravy mostov, 7. ostatné cestné objekty, 8. sadovníctvo, 9. ostatné činnosti. Ceny za vykonanie činností údržby boli určené podľa ich rozsahu a jednotkových cien v zmysle aktuálneho cenníka výkonov vykonávateľa, ktorý schválil objednávateľ.

Zmluva na údržbu ciest II. a III. triedy na rok 2010 nebola uzatvorená do 31.12.2009, ale 03.03.2010, čím nebol dodržaný článok II. ods. 2 písm. g) rámcovej zmluvy, podľa ktorého mala byť osobitná zmluva o údržbe uzatváraná na každý kalendárny rok vždy do 31.12. predchádzajúceho roka. Podľa článku 10 ods. 5 rámcovej zmluvy neoddeliteľnými súčasťami tejto zmluvy boli jej prílohy. K zmluve na údržbu ciest II. a III. triedy na rok 2010 boli vypracované tri dodatky: dodatok č. 1 z 12.05.2010, dodatok č. 2 zo 16.09.2010 a dodatok č. 3 z 29.12.2010.

Na rok 2011 bola 29.12.2010 uzavretá zmluva na údržbu ciest II. a III. triedy s polročnou aktualizáciou cenníka bežnej a zimnej údržby ciest a dodatok č. 1 z 29.04.2011. Dohoda o vysporiadaní vzájomných záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy na údržbu ciest II. a III. triedy bola uzavretá 07.03.2012. Jej predmetom bola dohoda o konečnom objeme výkonov údržby ciest v roku 2011 a výške fakturácie výkonov zimnej údržby ciest za mesiac december 2011 vrátane platobných podmienok. Na rok 2012 bola 30.12.2011 uzavretá zmluva na údržbu ciest II. a III. triedy s polročnou aktualizáciou cenníka bežnej a zimnej údržby ciest a dodatok č. 1 z 20.06.2012. Prílohu ku všetkým zmluvám na údržbu ciest II. a III. triedy na roky 2010, 2011 a 2012 tvorili okrem iného finančné plány údržby ciest na príslušné roky, ktoré obsahovali plán výdavkov na výkon správy a údržbu ciest.

Bežné výdavky na financovanie správy, údržby a opravy ciest II. a III. triedy, čerpané z rozpočtu BBSK pre BBRSC, boli v rokoch 2010, 2011 a 2012 schválené, upravené a čerpané nasledovne:

Tabuľka č. 1

v EUR

Ukazovateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie rozpočtu	% čerpania
Rok 2010	9 100 000,00	11 453 470,00	11 174 229,13	97,56
Rok 2011	10 896 740,00	11 355 767,00	11 376 678,31	100,18
Rok 2012	11 500 000,00	11 575 188,00	11 575 181,77	99,99
Spolu: 2010,2011,2012	31 496 740,00	34 384 425,00	34 126 089,21	x

Kontrolou bolo zistené, že k zmluvám na údržbu ciest II. a III. triedy na rok 2011 a 2012 neboli vypracované písomné dodatky pri zmenách prílohy č. 1: Finančný plán údržby a správy ciest na roky 2011 a 2012. Niektoré zmeny prílohy č. 1 v rokoch 2011 a 2012 boli podpísané za BBSK vedúcim odborom hospodárskej stratégie a riadenia majetku. Uvedeným postupom BBSK nedodržel článok 3, bod 3.4 a článok 10, bod 10.2 zmlúv na údržbu ciest

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

II. a III. triedy na roky 2011 a 2012. Podľa zmlúv, článku 3 Predmet plnenia a ročný objem, bodu 3.4 mali byť prípadné zmeny v rozpočte riešené dodatkom k zmluve, ktorý musí byť písomný a podpísaný štatutárnymi zástupcami obidvoch strán. Podľa článku 10 Ostatné ujednania, bodu 10.2, akékoľvek zmeny a doplnenia tejto zmluvy je možné vykonať len písomne po dohode zmluvných strán, a to číslovanými po sebe nasledujúcimi dodatkami k zmluve. Neoddeliteľnými súčasťami predmetných zmlúv boli podľa bodu 10.5 aj ich prílohy.

Čerpanie bežných výdavkov podľa zdrojov a ich použitia na správu, údržbu a obnovu ciest II. a III. triedy v rámci BBRSC za roky 2010, 2011 a 2012 je uvedené v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2

v EUR

Zdroj financovania	Čerpanie rozpočtu		
	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
Dane	11 174 229,13	11 376 678,31	11 575 181,77
Štátny rozpočet	0,00	19 058,00	0,00
Iné zdroje	0,00	39 998,66	0,00
z toho:			
Údržba	10 269 866,92	10 460 266,24	10 707 663,77
Rezerva – mimoriadna udalosť	428 163,53	374 423,96	311 078,67
Údržba + rezerva	10 698 030,45	10 834 690,20	11 018 742,44
Výkon správy	304 389,52	331 999,97	304 330,00
Zrážkové vody	170 139,04	209 988,14	252 109,33
Daň z nehnuteľnosti	1 670,12	0,00	0,00
Bankové úvery	0,00	0,00	0,00

Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 582/2004 Z. z.“), miestnou daňou, ktorú môže ukladať VÚC, je DzMV. Podľa § 100 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z. výnos DzMV podľa § 2 ods. 3 vrátane výnosu pokuty a úroku z omeškania vzťahujúcich sa k tejto dani a zaplatený preddavok na daň je príjmom rozpočtu VÚC, v ktorého územnom obvode je sídlo správcu dane. Výška prijatého výnosu DzMV, ktorý bol poukázaný BBSK správcami dane v rokoch 2010, 2011 a 2012 je v tabuľke č. 3.

Tabuľka č. 3

v EUR

Výnosy DzMV poukázané BBSK správcami dane						
kalendárny mesiac	rok 2010		rok 2011		rok 2012	
	dátum	suma	dátum	suma	dátum	suma
január	15.01.	1 072 032,53	12.01.	1 145 909,05	13.01.	1 036 722,63
február	15.02.	2 316 708,99	15.02.	2 854 321,93	15.02.	3 327 820,74
marec	15.03.	1 987 297,72	15.03.	2 010 373,03	15.03.	1 958 172,78
apríl	15.04.	965 903,07	15.04.	1 014 706,92	13.04.	561 021,42
máj	14.05.	840 699,06	13.05.	715 789,88	15.05.	825 835,50
jún	15.06.	442 322,58	15.06.	592 578,38	15.06.	562 567,42
júl	13.07.	814 990,73	15.07.	921 432,11	13.07.	848 910,66
august	13.08.	744 368,55	15.08.	742 794,31	15.08.	832 370,12
september	14.09.	482 760,90	14.09.	544 710,68	14.09.	503 791,88
október	14.10.	852 265,93	14.10.	890 601,20	15.10.	778 751,92
november	12.11.	658 948,73	15.11.	775 425,85	15.11.	824 690,88
december	13.12.	446 361,98	15.12.	404 470,35	14.12.	558 946,01
Spolu	x	11 624 660,77	x	12 613 113,69	x	12 619 601,96

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

V roku 2010, 2011 a v januári 2012 posielali BBSK avíza o zaslaných platbách a poukazovali výnosy DzMV na transferový účet vedený v Štátnej pokladnici 15 správcovia daní. V mesiacoch február až december 2012 avíza o zaslaných platbách už neboli posielané, ale správca dane Daňový úrad Banská Bystrica poukázal celkové výnosy DzMV na transferový účet BBSK.

Výška výdavkov z rozpočtu BBSK do výnosov BBRSC a podiel k výnosu DzMV je uvedená v tabuľke č. 4.

Tabuľka č. 4

v tis. EUR

BBSK	Výška prevedenej sumy z rozpočtu BBSK do výnosov BBRSC v tis. EUR				Podiel prevedenej sumy k výnosu DzMV v %			
	rok 2010	rok 2011	rok 2012	celkom	rok 2010	rok 2011	rok 2012	celkom
Výnos DzMV	11 625	12 613	12 620	36 858	x	x	x	x
Na bežné výdavky	11 174	11 377	11 575	34 126	96,12	90,20	91,72	92,59
Na kapitálové výdavky	0	0	0	0	0	0	0	0

2 Plnenie a zhodnotenie vývoja príjmov – výdavkov

Rozpočet BBSK na rok 2010 bol schválený uznesením ZBBSK z 08.10.2009 ako vyrovnaný, v celkovej sume 129 579 882,00 EUR. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový, s prebytkom v sume 9 436 209,00 EUR, pričom prebytok bežného rozpočtu bol určený na krytie schodku kapitálového rozpočtu v sume 6 764 007,00 EUR a splácanie úverov domácim veriteľom v sume 2 672 202,00 EUR. Pretrvávajúce negatívne vplyvy hospodárskej krízy a nepriaznivý vývoj nadväzných faktorov, najmä nižší trend daňových príjmov spôsobili, že na financovanie bežných výdavkov boli použité prostriedky z minulých rokov a uznesením ZBBSK z 18.06.2010 bol upravený bežný rozpočet schválený ako schodkový. V priebehu roku 2010 bolo schválených osem zmien rozpočtu, z ktorých štyri schválil predseda BBSK v rámci svojich kompetencií stanovených ZBBSK a štyri schválilo ZBBSK. Upravený rozpočet BBSK k 31.12.2010 vrátane finančných operácií tvoril sumu 138 083 228,00 EUR.

Rozpočet BBSK na rok 2011 bol schválený uznesením ZBBSK z 20.12.2010 ako vyrovnaný v sume 133 775 964,00 EUR, pričom bežný rozpočet bol schválený s prebytkom 4 536 687,00 EUR a kapitálový so schodkom 3 507 000,00 EUR. Schodok kapitálového rozpočtu bol krytý prebytkom bežného rozpočtu. Finančné operácie tvorili splátky istín z prijatých úverov v sume 1 029 687,00 EUR a boli kryté prebytkom bežného rozpočtu. Rozpočet BBSK na rok 2011 bol súčasťou viacročného rozpočtu na roky 2011 – 2013. V priebehu roku 2011 bolo vykonaných 11 zmien rozpočtu, z toho šesť zmien schválil predseda BBSK a päť zmien schválilo ZBBSK. Upravený rozpočet BBSK k 31.12.2011 vrátane finančných operácií dosiahol sumu 167 131 991,00 EUR.

Rozpočet BBSK na rok 2012 bol schválený Uznesením ZBBSK zo 16.12.2011 v celkovej sume 154 698 703,00 EUR. Bežný rozpočet bol schválený s prebytkom 4 924 425,00 EUR, kapitálový rozpočet so schodkom 6 794 398,00 EUR a finančné operácie s prebytkom v sume 1 869 973,00 EUR. V priebehu roku 2012 bolo vykonaných 11 zmien rozpočtu, z toho sedem zmien rozpočtu schválil predseda BBSK a štyri zmeny schválilo ZBBSK. K 31.12.2012 rozpočet po zmenách vrátane finančných operácií dosiahol sumu 174 351 668,00 EUR.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

V kontrolovanom období bol rozpočet zostavený podľa § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. ako viacročný rozpočet na roky 2010 – 2012, 2011 – 2013 a 2012 – 2014 v programovom členení. Rozpočet BBSK na roky 2010, 2011 a 2012 bol vnútorne členený podľa § 10 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie. Zmeny rozpočtu boli vykonávané rozpočtovými opatreniami, o ktorých BBSK viedol operatívnu evidenciu. Prehľad o upravenom rozpočte BBSK a jeho plnení za roky 2010, 2011 a 2012 je uvedený v tabuľke č. 5.

Tabuľka č. 5

v tis. EUR

Kategória	Rozpočet r. 2010	Skutočnosť r. 2010	% plnenia	Rozpočet r. 2011	Skutočnosť r. 2011	% plnenia	Rozpočet r. 2012	Skutočnosť r. 2012	% plnenia
Bežný rozpočet									
Bežné príjmy	123 043	125 077	101,65	130 796	131 185	100,30	128 697	129 156	100,36
z toho DzMV	11 500	11 625	101,09	12 250	12 613	102,96	12 350	12 619	102,18
Bežné výdavky	126 240	124 187	98,37	126 269	123 458	97,77	128 574	127 956	99,52
z toho pre BBRSC	11 453	11 174	97,56	11 356	11 377	100,18	11 575	11 575	100,00
Bežný rozpočet (BP-BV) +prebytok - schodok	- 3 197	890	x	4 527	7 727	x	123	1 200	x
Kapitálový rozpočet									
Kapitálové príjmy	4 152	4 208	101,35	23 057	7 539	32,70	24 835	14 836	59,74
z toho G+T na dopravu	515	515	100,00	0	0	x			
Kapitálové výdavky	10 628	6 415	60,36	38 402	14 129	36,79	42 770	21 660	50,64
z toho KV na dopravu	1 710	1 500	87,72	1 457	1 132	77,69	11 914	3 187	26,75
Kapitálový rozpočet (KP-KV) + prebytok - schodok	- 6 476	- 2 207		- 15 344	- 6 590		- 17 935	- 6 824	
Rozpočet spolu									
Príjmy (BP+KP)	127 195	129 285	101,64	153 853	138 724	90,17	153 532	143 992	93,79
Výdavky (BV+KV)	136 868	130 602	95,42	164 671	137 587	83,55	171 344	149 616	87,32
Rozdiel + prebytok - schodok	- 9 673	- 1 317		- 10 818	1 137		- 17 812	- 5 624	
Finančné operácie									
Príjmy	10 888	8 215	75,45	13 279	8 128	61,21	20 819	11 165	53,63
Výdavky	1 215	1 152	94,81	2 461	2 461	100,00	3 007	3 007	100,00
Rozdiel +, -	7 063	7 063		10 818	5 666		17 812	8 158	
Rozpočet spolu									
Výdavky BV+KV+FO	138 083	131 754	95,42	167 132	140 048	83,79	174 351	152 623	87,54
Príjmy BP+KP+FO	138 083	137 500	99,58	167 132	146 852	87,87	174 351	155 157	88,99

Zdroj údajov: účtovné závierky, záverečné účty za rok 2010, 2011 a 2012

Poznámka: bežné príjmy – BP, bežné výdavky – BV, granty a transfery – G+T, kapitálové príjmy – KP, kapitálové výdavky – KV, finančné operácie – FO

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Rozpočet BBSK bol v rokoch 2010 a 2011 vypracovaný v šiestich programoch členených na podprogramy a v roku 2012 v 13 programoch.

Zámerom programu Doprava boli v rokoch 2010 a 2011 kvalitné a bezpečné cesty II. a III. triedy, integrovaná a efektívna dopravná obslužnosť. Zámerom podprogramu Komunikácie bola kvalitná cestná infraštruktúra BBSK. Zámer podprogramu Investičná činnosť bol stavebno-technický stav ciest II. a III. triedy BBSK vrátane mostov, zodpovedajúci užívateľským potrebám a bezpečnosti cestnej premávky. Zámerom podprogramu Autobusová doprava bola dopravná obslužnosť územia BBSK slúžiaca potrebám obyvateľov.

Zámerom programu Komunikácie a podprogramu Komunikácie II. a III. triedy v roku 2012 bolo zabezpečiť správu a údržbu ciest II. a III. triedy a mostov (pozemných komunikácií) vo vlastníctve BBSK, s cieľom zabezpečiť po celý rok podmienky pre bezpečnú, plynulú a hospodárnu prevádzku. V rámci prvku Údržba ciest II. a III. triedy vo vlastníctve BBSK sa zabezpečovala zimná a letná údržba ciest a cestného príslušenstva, bežné a súvislé opravy povrchov ciest, údržba a opravy mostov a dopravné značenie na cestách II. a III. triedy. Zámerom programu Výkony vo verejnom záujme bola základná dopravná obslužnosť územia BBSK slúžiaca potrebám obyvateľov. Zámerom programu Investičná činnosť bola okrem iného aj kvalitná a bezpečná cestná infraštruktúra. V rámci programu Investičná činnosť boli zahrnuté aj investičné výdavky na rekonštrukciu mostov, ciest II. a III. triedy. Súčasťou programu bol zoznam investičných akcií podľa jednotlivých podprogramov vrátane ich rezerv. V rozpočte podprogramu Úrad BBSK boli zahrnuté výdavky na rozostavané investičné akcie – europrojekty.

Finančné vyjadrenie čerpania rozpočtu BBSK v rokoch 2010 a 2011 za program Doprava, za program Úrad BBSK a podľa jednotlivých podprogramov je uvedené v tabuľke č. 6.

Tabuľka č. 6

v EUR

Ukazovateľ	Rozpočet BBSK					
	Rok 2010			Rok 2011		
	Upravený	Čerpanie	%	Upravený	Čerpanie	%
Program Doprava	27 522 472,00	27 033 802,69	98,22	25 412 618,00	25 108 962,68	98,81
Bežné výdavky	25 812 563,00	25 533 322,13	98,92	23 955 767,00	23 976 677,90	100,09
Kapitálové výdavky	1 709 909,00	1 500 480,56	87,75	1 456 851,00	1 132 284,78	77,72
Podprogram Komunikácie	11 453 470,00	11 174 229,13	97,56	11 355 767,00	11 376 678,31	100,18
Podprogram Investičná činnosť	1 709 909,00	1 500 480,56	87,75	1 456 851,00	1 132 284,78	77,72
Podprogram Autobusová doprava	14 359 093,00	14 359 093,00	100,00	12 600 000,00	12 599 999,59	100,00
Program Úrad BBSK	x	x	x			
Kapitálové výdavky	x	x	x	29 054 985,00	10 543 967,75	36,29
Podprogram Podpora projektov štrukturálnych fondov pre dopravu	x	x	x	19 102 694,00	7 367 468,15	38,57
Podprogram Investičná činnosť pre dopravu	x	x	x	19 102 694,00	7 367 468,15	38,57

Poznámka: x – údaj sa nesledoval

Zmena programovej štruktúry nastala v roku 2012, kedy boli finančné prostriedky rozpočtované v troch programoch. Finančné vyjadrenie čerpania rozpočtu BBSK v roku 2012

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

za programy Komunikácie, Výkony vo verejnom záujme a Investičná činnosť a podľa jednotlivých podprogramov je uvedené v tabuľke č. 7.

Tabuľka č. 7

v EUR

Ukazovateľ	Rozpočet BBSK Rok 2012		
	Upravený	Čerpanie	%
Program Komunikácie	11 575 188,00	11 575 181,77	100,00
Bežné výdavky	11 575 188,00	11 575 181,77	100,00
Kapitálové výdavky	x	x	x
Podprogram Komunikácie II. a III. triedy	11 575 188,00	11 575 181,77	100,00
v tom:			
prvok Údržba ciest II. a III. triedy vo vlastníctve BBSK	10 959 779,00	10 959 773,10	100,00
prvok Správa ciest II. a III. triedy vo vlastníctve BBSK	304 330,00	304 330,00	100,00
prvok Rezerva na mimoriadne udalosti	311 079,00	311 078,67	100,00
Program Výkony vo verejnom záujme			
Bežné výdavky	19 440 589,00	19 285 807,29	99,20
Kapitálové výdavky	x	x	x
Podprogram Autobusová doprava	19 440 589,00	19 285 807,29	99,20
Program Investičná činnosť	42 770 428,77	21 659 964,70	50,64
Bežné výdavky	x	x	x
Kapitálové výdavky - podprogram Úrad BBSK	29 734 596,37	17 945 764,90	26,75
Podprogram Úrad BBSK - v jeho rámci investície týkajúce sa dopravy	15 555 238,00	9 787 373,78	62,92
Podprogram Doprava	11 913 963,00	3 187 062,98	26,75

Pomerne nízke čerpanie kapitálového rozpočtu v rokoch 2011 a 2012 bolo zapríčinené tým, že nedošlo k realizácii všetkých investičných akcií, ktoré boli plánované v upravených rozpočtoch za príslušné roky. V II. polroku 2012 došlo k prijatiu účelového úveru pre podprogram Doprava vo výške 10 000 000,00 EUR, ktorý do konca roka 2012 nebol vyčerpaný, lebo nedošlo k ukončeniu verejného obstarávania na jednotlivých investičných akciách.

Súčasťou programu Úrad BBSK v roku 2011 a podprogramu Úrad BBSK v roku 2012 boli aj investičné projekty spolufinancované z prostriedkov EÚ, v ktorých sa priebežne realizovali verejné obstarávania aj úhrady faktúr za zrealizované práce. Výška rozpočtu na týchto projektoch bola zostavovaná na základe podpísaných zmlúv o nenávratnom finančnom príspevku (ďalej len „NFP“) ako aj potreby ďalších výdavkov zo strany BBSK, aby mohli byť diela úspešne dané do užívania. Nižšie čerpanie na týchto investičných akciách bolo spôsobené tým, že ku koncu príslušného roka nedošlo k pripísaniu finančných prostriedkov z EÚ z príslušného riadiaceho orgánu na účet BBSK.

BBSK realizoval 18 investičných projektov z 28 plánovaných v roku 2010, 18 z 22 plánovaných v roku 2011 a 23 z 29 plánovaných v roku 2012. Prehľad plnenia rozpočtu výdavkov BBSK na investičné projekty v oblasti dopravy podprogramu Investičná činnosť za roky 2010 a 2011 a programu Investičná činnosť a podprogramu Doprava v roku 2012 je uvedený v tabuľke č. 8.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Tabuľka č. 8

v EUR

Investičné projekty	Rozpočet		
	Schválený	Upravený	Čerpanie
Rok 2010	3 090 021,00	1 709 909,00	1 500 480,56
Rok 2011	440 965,00	1 456 851,00	1 132 281,78
Rok 2012	1 537 112,00	11 913 963,00	3 187 062,98

Desať projektov z oblasti dopravy, spolufinancovaných z prostriedkov EÚ, sa realizovalo počiatočným rokom 2011. Prehľad plnenia rozpočtu výdavkov BBSK na projekty v oblasti dopravy spolufinancované z prostriedkov EÚ v rámci programu Úrad BBSK a podprogramov Podpora projektov štrukturálnych fondov a Investičná činnosť za rok 2011 a v rámci programu Investičná činnosť a podprogramu Úrad BBSK za rok 2012 je uvedený v tabuľke č. 9.

Tabuľka č. 9

v EUR

Europrojekty	Rozpočet		
	Schválený	Upravený	Čerpanie
Rok 2011	3 650 934,00	19 102 694,00	7 367 468,15
Rok 2012	12 151 966,00	15 555 238,00	9 787 373,78

Prehľad plnenia rozpočtu štyroch projektov spolufinancovaných z prostriedkov EÚ, vybraných ku kontrole je uvedený v tabuľke č. 10.

Tabuľka č. 10

v EUR

Projekt	Rozpočet 2011			Rozpočet 2012		
	Schválený	Upravený	Čerpanie	Schválený	Upravený	Čerpanie
Ráztoka a Nemecká	71 420,00	675 563,00	65 771,19	555 456,00	605 737,00	555 034,22
Látky – Kokava n. Rimavicou	375 499,00	2 133 622,00	4 567,64	2 345 124,00	3 170 101,00	1 586 610,63
Kriváň – Hriňová – Látky	271 618,00	1 880 948,00	790 390,10	2 121 676,00	1 882 148,00	1 437 560,63
Hriňová – Klenovec – Hnúšťa	119 302,00	627 625,00	1 617,68	798 670,00	838 262,00	89 864,42

Poznámka:

Ráztoka a Nemecká: Rekonštrukcia cesty III/066 47 Ráztoka a III/066 57 Nemecká na posilnenie vybavenosti územia; Kriváň – Hriňová – Látky: Modernizácia a rekonštrukcia cesty II/526 Kriváň – Hriňová, II/529 Hriňová – hr. okr. DT/BR, II/526 Hriňová – Látky na posilnenie vybavenosti územia; Látky – Kokava n. Rimavicou: Modernizácia a rekonštrukcia cesty II/526 Látky – Kokava nad Rimavicou na posilnenie vybavenosti územia; Hriňová – Klenovec – Hnúšťa: Modernizácia a rekonštrukcia cesty II/526, Hriňová – Klenovec – Hnúšťa km 84,928-92,923 na posilnenie vybavenosti územia.

Výdavky projektov Ráztoka a Nemecká a Kriváň – Hriňová – Látky boli vyčerpané do konca roku 2012, pričom celkové čerpanie výdavkov projektu Ráztoka a Nemecká bolo v sume 648 830,43 EUR a projektu Kriváň – Hriňová – Látky v sume 2 261 144,09 EUR. Čerpanie výdavkov projektov Látky – Kokava n. Rimavicou a Hriňová – Klenovec – Hnúšťa pokračovalo v roku 2013, kedy bolo zároveň ukončené. Celkové čerpanie výdavkov projektu Látky – Kokava nad Rimavicou bolo v sume 3 034 067,19 EUR a projektu Hriňová – Klenovec – Hnúšťa v sume 806 387,19 EUR.

Pred začatím realizácie vybraných projektov bol vždy rozpočet nastavený vo výške minimálne 5 %-ného kofinancovania z celkovej schválenej sumy podľa zmlúv o poskytnutí NFP k vybraným projektom a podľa predpokladaných výdavkov vyplývajúcich z uzatvorených zmlúv s iným subjektmi (napr. BBRSC – investičná činnosť, nájom atď.). Zmeny rozpočtu vyplývali z predložených faktúr a ich úhrad. V prípade, že išlo o faktúry

uhrádzané formou predfinancovania, BBSK nemohol v zmysle podmienok zmlúv o poskytnutí NFP tieto uhradiť pred ich schválením Riadiacim orgánom a zaslaním schválenej sumy na účet BBSK. Preto boli jednotlivé sumy rozdielne pri úpravách a čerpaní rozpočtu kontrolovaných projektov.

VZN o zavedení miestnej dane – DzMV boli schválené ZBBSK nasledovne:

- VZN č. 9/2008 uznesením ZBBSK z 18.12.2008, s účinnosťou od 01.01.2009 a platnosťou do 31.12.2010,
- VZN č. 16/2010 uznesením ZBBSK z 20.12.2010, s účinnosťou od 01.01.2011 a platnosťou do 31.12.2012,
- VZN č. 21/2012 uznesením ZBBSK z 20.12.2012 s účinnosťou od 01.01.2013 a je platné aj v súčasnosti.

V tabuľke č. 11 je uvedený počet zmien sadzieb DzMV, priemerný čas platnosti sadzieb dane v rokoch 2009 až 2013 a zníženie sadzby DzMV pre návesovú súpravu s celkovou hmotnosťou do 25 ton/EURO 4. EURO 4 – európska emisná norma definujúca prijateľné limity pre emisie výfukových plynov z nových vozidiel predávaných v členských štátoch EÚ.

Tabuľka č. 11

BBSK	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Počet zmien sadzieb DzMV v 2009 - 2013	Priem. zmena sadzieb DzMV 2013/2009 (%)	Priem. čas platnosti sadzieb dane (roky)	Zníženie sadzby DzMV pre návesovú súpravu s celkovou hmotnosťou do 25 ton/EURO 4
VZN číslo	9/2008	9/2008	16/2010	16/2010	21/2012	2	10,55	2	120,00 EUR

Podľa uvedených VZN bolo od DzMV oslobodené vozidlo:

- v dokladoch ktorého je ako držiteľ vozidla zapísaný VÚC, do rozpočtu ktorého plynie DzMV,
- diplomatických misií a konzulárnych úradov, ak je zaručená vzájomnosť,
- používané ako vozidlo záchranej zdravotnej služby, vozidlo banskej záchranej služby, vozidlo horskej záchranej služby, vozidlo leteckej záchranej služby a vozidlo požiarnej ochrany,
- používané ako vozidlo pravidelnej autobusovej dopravy v rozsahu výkonu vo verejnom záujme,
- používané výhradne v poľnohospodárskej výrobe a v lesnej výrobe.

Zmena nastala vo VZN č. 21/2012 v tom, že od DzMV bolo oslobodené vozidlo v osvedčení o evidencii časť I a osvedčení o evidencii časť II, ktorého je ako držiteľ vozidla zapísaný VÚC, do rozpočtu ktorého plynie DzMV.

VZN č. 21/2012 bola znížená sadzba DzMV pre návesovú súpravu s celkovou hmotnosťou do 25 ton/EURO 4 pre kategóriu vozidiel so štyrmi a viac nápravami v kategórii nad 23 ton do 25 ton vrátane, rozdiel medzi základnou sadzbou v sume 877,00 EUR a sadzbou pre kategóriu EURO 4 v sume 757,00 EUR tvorí sumu 120,00 EUR.

Vo VZN č. 21/2012, v článku IV Zrušovacie a záverečné ustanovenia, bode 1 bola uvedená nesprávna legislatívna norma – zákon č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov

a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov, ktorý bol účinný do 31.12.2011. Tento zákon bol zrušený zákonom č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť 01.01.2010 okrem článku I, ktorý nadobudol účinnosť 01.01.2012.

Podľa písomnej informácie BBSK: „V súčasnosti má každý samosprávny kraj nastavenú odlišnú výšku jednotlivých sadziieb DzMV. BBSK sa už niekoľko rokov snaží o spravodlivejšie prerozdelenie príjmu DzMV. V posledných rokoch sa uskutočnilo viacero pracovných stretnutí na rôznych úrovniach k tejto problematike a hľadal sa najlepší spôsob riešenia spravodlivého prerozdelenia príjmu DzMV... Ministerstvo financií SR (ďalej len „MF SR“) v súčasnosti pripravuje nový spôsob výberu a prerozdelenia DzMV. Cieľom je zmeniť od roku 2015 súčasné nastavenie DzMV tak, aby čo najviac vyhovovalo všetkým zúčastneným stranám. Nová právna úprava by sa mala naďalej dotýkať len zdaňovania motorových vozidiel využívaných na podnikanie. Podľa vyjadrenia MF SR sa neuvažuje s rozšírením okruhu daňovníkov, ktorí budú platiť daň, avšak oproti súčasnému stavu navrhuje rozšíriť okruh zákonných oslobodení od dane, ktoré nebudú závisieť od rozhodnutia samosprávnych krajov. Podstatnou zmenou pre podnikateľov bude zjednotenie sadziieb DzMV pre celé územie SR. Výška sadziieb by mala byť na úrovni sadziieb kraja s najnižšími sadzbami. MF SR očakáva, že nové nastavenie by malo priniesť spravodlivejšie prerozdelenie týchto príjmov podľa vopred stanovených kritérií so zohľadnením napríklad aj rozsahu cestnej siete v jednotlivých samosprávnych krajoch. DzMV by mala byť podľa nového systému príjmom štátneho rozpočtu. Zjednotením výšky sadziieb by sa malo dosiahnuť zvýhodnenie pre podnikateľov odstránením regionálnych rozdielov v mieste podnikania, t. z., že platelia dane budú uhrádzať v akomkoľvek mieste podnikania rovnakú výšku dane v rámci celej SR. Očakáva sa, že novým spravodlivejším prerozdelením podľa stanovených kritérií sa navýši príjem z tejto dane pre BBSK.“

BBSK ďalej uviedol, že v kontrolovanom období mal prevažnú väčšinu sadziieb dane na najnižšej úrovni v rámci všetkých samosprávnych krajov, pričom zároveň poskytoval aj najvýraznejšie zvýhodnenia pre vozidlá spĺňajúce emisné normy EURO. Zvýhodňovaním sadziieb dane pre ekologické vozidlá mal BBSK záujem podporovať nákup nových ekologických vozidiel, ktoré spĺňajú prísne emisné normy, čím sa snažil o zníženie škodlivých emisií a ochranu životného prostredia na území BBSK. Týmto spôsobom BBSK naplňal ciele a environmentálne princípy zakotvené v Dopravnej politike SR do roku 2015 a v Stratégii rozvoja dopravy v SR do roku 2020. Zmenou legislatívy sa očakáva, že MF SR nastaví nové sadzby dane pre ekologické vozidlá na takej úrovni, aby daňovníci boli výrazne motivovaní zakúpiť nové vozidlá, spĺňajúce najnovšie emisné normy, čím sa prispeje k väčšej ochrane životného prostredia na území SR.

3 Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov, zmlúv a postupov pri hospodárení s verejnými prostriedkami, poskytnutými z rozpočtu územnej samosprávy správam ciest so zameraním na hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť vynaložených zdrojov

BBSK uhrádzal výdavky na správu, údržbu a obnovu ciest II. a III. triedy v rokoch 2010 – 2012 z rozpočtu daňových príjmov BBSK, nielen z výnosu DzMV. Spôsob prerozdelenia bol podľa BBSK založený na tom, že rozpočtovaný výnos sa prerozdelením na všetky kompetencie, ktoré BBSK financoval: zdravotníctvo, kultúra, vzdelávanie, sociálne zabezpečenie, úrad. Prehľad výnosu DzMV a financovanie Výkonov vo verejnom záujme a Správy a údržby ciest za roky 2010 – 2012 je v tabuľke č. 12.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Tabuľka č. 12

v EUR

Ukazovateľ	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
Výnos DzMV	11 624 660,77	12 613 113,69	12 619 601,96
Výdavky z daní	23 551 944,13	24 097 089,36	28 974 050,64
Správa a údržba ciest	11 174 229,13	11 317 621,65	11 575 181,77
Výkony vo verejnom záujme	12 377 715,00	12 599 999,59	16 525 372,51
Kapitálové výdavky z daní	0,00	89 734,06	873 496,36
Výdavky z daní spolu:	23 551 944,13	24 186 823,42	29 847 547,00
Výdavky z iných zdrojov	4 170 179,49	1 101 604,38	5 074 001,40
Správa a údržba ciest	2 188 801,49	1 101 604,38	2 313 566,62
zo ŠR a eurofondov	207 423,49	562 214,69	202 038,23
z iných zdrojov	1 981 378,00	539 389,69	2 111 528,39
Výkony vo verejnom záujme (ŠR)	1 981 378,00	0,00	2 760 434,78
Výdavky spolu:	27 722 123,62	25 288 427,80	34 921 548,40

Okrem priamych výdavkov na správu a údržbu ciest v rokoch 2010 – 2012 boli BBSK z daňových príjmov uhrádzané aj ďalšie výdavky, ktoré sú uvedené v tabuľke č. 13.

Tabuľka č. 13

v EUR

Ukazovateľ	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
Výnos DzMV	11 624 660,77	12 613 113,69	12 619 601,96
Správa a údržba ciest – bežné výdavky	11 174 229,13	11 317 621,65	11 575 181,77
Správa a údržba ciest – kapitálové výdavky	0,00	89 734,06	873 496,36
Splátky istín (úverov na nákup strojov na rekonštrukcie ciest II. a III. triedy a rekonštrukcie)	780 463,94	1 083 527,06	3 542 575,68
Úroky z úverov	534 290,23	534 760,92	647 815,96
Výdavky spolu	12 488 983,30	13 025 643,69	16 639 069,77
Výnos DzMV – výdavky spolu	-864 322,53	-412 530,00	-4 019 467,81

Výnos DzMV nedosahoval takú úroveň, aby z neho mohli byť uhrádzané všetky výdavky súvisiace so správou, údržbou a obnovou cestnej siete, resp. výdavky súvisiace so zabezpečením dopravnej obslužnosti BBSK.

Suma prevedená BBRSC z rozpočtu BBSK z výnosu DzMV tvorila 96 % v roku 2010, 90 % v roku 2011 a 92 % v roku 2012. Prehľad vynaložených výdavkov na cestnú infraštruktúru vo vlastníctve BBSK na cesty II. a III. triedy za obdobie rokov 2010 – 2012 je v tabuľke č. 14.

Tabuľka č. 14

v tis. EUR

Ukazovateľ	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
Bežné výdavky	11 174	11 376	11 575
z toho:			
- na bežné opravy	4 977	3 152	2 482
- na zimnú údržbu	4 993	4 566	5 493
- na ostatné činnosti	1 204	3 658	3 600
Kapitálové výdavky	1 500	1 132	3 187
Celkové výdavky	12 674	12 508	14 762
Výnos DzMV	11 625	12 613	12 620
Podiel DzMV k celkovým výdavkom v %	91,72	100,84	85,49

Zdroj údajov: Údaje pre BBSK poskytl v roku 2013 BBRSC.

Poznámka k bežným výdavkom: Správca BBRSC člení činnosti základnej údržby ciest do 9 skupín. V tabuľke sú uvedené len dve vybrané činnosti z deviatich skupín údržby. Čerpanie ďalších činností je uvedené spolu v riadku ostatné činnosti.

Členenie uvedených bežných výdavkov v rokoch 2010, 2011 a 2012 podľa evidencie v účtovníctve BBSK bolo nasledovné: rutinná a štandardná údržba, rezerva na mimoriadne udalosti, zrážkové vody a výkon správy. Údaje o výdavkoch na bežné opravy a zimnú údržbu boli prevzaté z operatívnej evidencie správcu BBRSC len za vybrané výkony, ide o údaje dvoch z deviatich skupín činností, do ktorých správca člení údržbu ciest.

Rozdiely operatívnej evidencie správcu BBRSC oproti účtovníctvu BBSK boli spôsobené pri účtovaní a vykazovaní výkonov za december bežného roka. V rozpočte BBSK sa sleduje len čerpanie bežných výdavkov uhradených v rozpočtovom roku. Správca, BBRSC sleduje výkony údržby ciest za kalendárny rok (01.– 12. mesiac). V operatívnej evidencii sleduje členenie výkonov podľa činnosti – rozdelenie do deviatich skupín.

Správu ciest II. a III. triedy, ako aj mostov na cestách II. a III. triedy vo vlastníctve BBSK zabezpečovala v kontrolovanom období BBRSC na základe uzavretých zmlúv. V rámci správy ciest BBRSC poskytovala údaje o zjazdnosti ciest a zabezpečovali úlohy spojené s evidenciou a ochranou ciest. Výstupom boli prehliadky ciest na základe technického predpisu (ďalej len „TP“) 9A/2005 Prehliadky, údržba a opravy cestných komunikácií v nadväznosti na TP 10/2006 Systém hospodárenia s vozovkami. Prehliadky mostov BBRSC vykonávala podľa TP 9B/2005 Prehliadky, údržba a opravy cestných komunikácií – mosty a TP 08/2012 Prehliadky, údržba a opravy cestných komunikácií – mosty.

Údržbu ciest II. a III. triedy, ako aj mostov na cestách II. a III. triedy vo vlastníctve BBSK zabezpečovala BBRSC na základe rámcovej zmluvy vlastnými kapacitami, súvislé opravy povrchov ciest zabezpečovala dodávateľsky. Každoročne sa údržba ciest vykonávala podľa operačných plánov na zabezpečenie zimnej údržby na cestách II. a III. triedy na území BBSK, schválených predsedom BBSK a podľa mesačných plánov letnej údržby. Technické parametre vozoviek vyhodnocovali zamestnanci technických oddelení BBRSC a podľa poradia dôležitosti navrhovali opatrenia na odstránenie nepriaznivého vývoja stavu zverenej cestnej siete v rozsahu disponibilných zdrojov BBSK.

Vývoj výdavkov na správu, údržbu a obnovu cestnej siete bol BBSK pravidelne sledovaný a kontrolovaný. Sadzby DzMV neboli stanovované v závislosti od výdavkov na správu a údržbu ciest vzhľadom k tomu, že vyššia sadzba DzMV oproti iným krajom by bola podľa BBSK kontraproduktívna. Výnos DzMV nie je účelovo viazaný na použitie do cestnej siete, pričom BBSK môže tieto finančné prostriedky použiť na rôzne účely v rámci svojho rozpočtu.

Projekty rekonštrukcií aj obnov ciest boli počas kontrolovaného obdobia predkladané prostredníctvom BBRSC a následne spracúvané v registri investícií BBSK, schvaľovanom zastupiteľstvom BBSK. Obnova ciest II. a III. triedy bola zabezpečovaná dodávateľsky.

Tabuľka č. 15 a tabuľka č. 16 poskytuje prehľad o novopostavených a zrekonštruovaných cestách II. a III. triedy, ich podieloch k celkovej dĺžke ciest II. a III. triedy a o výdavkoch na výstavbu, resp. rekonštrukciu 1 km ciest II. a III. triedy.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Tabuľka č. 15

BBSK	Dĺžka novopostavených ciest II. tried v km				Dĺžka zrekonštruovaných ciest II. tried v km			
	rok 2010	rok 2011	rok 2012	Spolu	rok 2010	rok 2011	rok 2012	Spolu
	0	0	0,164	0,164	2,103	0,492	95,882	98,477
BBSK	Dĺžka novopostavených ciest III. tried v km				Dĺžka zrekonštruovaných ciest III. tried v km			
	rok 2010	rok 2011	rok 2012	Spolu	rok 2010	rok 2011	rok 2012	Spolu
	0	0	1,037	1,037	0,250	36,476	46,809	83,535
Spolu za cesty II. a III. tried	0	0	1,201	1,201	2,353	36,968	142,691	182,012

Tabuľka č. 16

BBSK	Podiel novopostavených ciest II. tried k celkovej dĺžke ciest II. tried v %				Výdavky na výstavbu 1 km ciest II. tried v EUR			
	rok 2010	rok 2011	rok 2012	priemer	rok 2010	rok 2011	rok 2012	priemer
	0	0	0,027	0,009	0	0	2 249 975,61	749 991,87
BBSK	Podiel novopostavených ciest III. tried k celkovej dĺžke ciest III. tried v %				Výdavky na výstavbu 1 km ciest III. tried v EUR			
	rok 2010	rok 2011	rok 2012	priemer	rok 2010	rok 2011	rok 2012	priemer
	0	0	0,056	0,018	0	0	1 276 659,98	425 553,33
Spolu za cesty II. a III. tried	0	0	0,083	0,027	0	0	3 526 635,59	1 175 545,20
BBSK	Podiel zrekonštruovaných ciest II. tried k celkovej dĺžke ciest II. tried v %				Výdavky na rekonštrukciu 1 km ciest II. tried v EUR			
	rok 2010	rok 2011	rok 2012	priemer	rok 2010	rok 2011	rok 2012	priemer
	0,34	0,08	15,73	5,38	150 083,69	100 7320,45	124 121,31	427 175,15
BBSK	Podiel zrekonštruovaných ciest III. tried k celkovej dĺžke ciest III. tried v %				Výdavky na rekonštrukciu 1 km ciest III. tried v eur			
	rok 2010	rok 2011	rok 2012	priemer	rok 2010	rok 2011	rok 2012	priemer
	0,01	1,97	2,52	1,5	1 539 032,68	125 326,37	95 774,22	586 711,09
Spolu za cesty II. a III. tried	0,35	2,05	18,25	6,88	1 689 116,37	1 132 646,82	219 895,53	1 013 886,24

Novopostavené cesty II. a III. triedy boli realizované v rámci programu cezhraničnej spolupráce SR a MR, na základe dohôd medzi vládami SR a MR o výstavbe cestných mostov nad riekou Ipeľ na spoločnej štátnej hranici. V rokoch 2010 a 2011 neboli postavené nové cesty II. ani III. triedy, preto vývoj dĺžky novopostavených ciest počas kontrolovaného obdobia nebolo možné porovnať. Rovnako nebolo možné za toto obdobie porovnať podiel novopostavených ciest II. a III. triedy k celkovej dĺžke ciest II. a III. triedy, ako aj výdavky na výstavbu 1 km ciest II. a III. triedy.

Rekonštrukcie ciest II. a III. triedy boli realizované aj z Regionálneho operačného programu (ďalej len „ROP“), opatrenie 5.1 Regionálne komunikácie zabezpečujúce dopravnú obsluhu regiónov. Projekty boli podľa BBSK koncipované tak, aby sa odstránili najväčšie problémy (rekonštrukcie mostov, priesečných križovatiek na okružné, rozšírenie ciest, sanácie zosuvov) a k tomu pridružená patričná dĺžka komunikácií tak, aby bol dosiahnutý maximálny

náklad na rekonštrukciu 1 km cesty určený výzvou na predkladanie žiadostí o NFP. Vzhľadom na nedostatok finančných prostriedkov boli zo zdrojov BBSK rekonštruované len najnutnejšie závady – zosuvy ciest a rekonštrukcie kritických úsekov. Najviac rekonštrukcií sa uskutočnilo počas roku 2012. Najvyšší podiel zrekonštruovaných ciest II. a III. triedy k celkovej dĺžke ciest II. a III. triedy bol v roku 2012, kedy sa preinvestovalo najviac prostriedkov z EÚ. Výdavky na rekonštrukciu 1 km ciest II. triedy mali nerovnomerný vývoj a výdavky na rekonštrukciu 1 km ciest III. triedy sa postupne znižovali.

Financovanie výdavkov do oblasti cestnej infraštruktúry BBSK zabezpečoval najmä z vlastných zdrojov, zdrojov z rozvojových programov spolufinancovaných z prostriedkov EÚ, zo štátneho rozpočtu (ďalej aj „ŠR“) i z úverových zdrojov. Bežné výdavky na správu, údržbu a obnovu cestnej siete boli v roku 2010 a 2012 financované z daňových príjmov, v roku 2011 z daňových príjmov, z transferov ŠR a z iných mimorozpočtových zdrojov. V tabuľke č. 17 je podľa jednotlivých zdrojov uvedené čerpanie bežných a kapitálových výdavkov.

Tabuľka č. 17

v EUR

Zdroj financovania	Rok 2010		Rok 2011		Rok 2012	
	Bežné výdavky	Kapitálové výdavky	Bežné výdavky	Kapitálové výdavky	Bežné výdavky	Kapitálové výdavky
Štátny rozpočet + ŠR min. roky	0,00	207 423,49	19 058,00	902 346,96	0,00	1 154 593,39
Európska únia - doprava + úrad	0,00	0,00	0,00	3 022 333,72	0,00	6 087 502,20
Vlastné zdroje	11 174 229,13	293 792,78	11 317 621,65	4 075 678,22	11 575 181,77	1 642 828,36
Bankové úvery	0,00	999 264,29	0,00	499 391,03	0,00	1 342 196,39
Iné zdroje	0,00	0,00	39 998,66	0,00	0,00	0,00
Spolu	11 174 229,13	1 500 480,56	11 376 678,31	8 499 749,93	11 575 181,77	10 227 120,34

Poznámka: v čerpaní kapitálových výdavkov je započítané aj čerpanie zo zdrojov EÚ v rámci realizovaných europrojektov v podprograme Úrad BBSK.

Najviac finančných prostriedkov na správu a údržbu ciest II. a III. triedy sa v rokoch 2010 – 2012 čerpano z vlastných zdrojov, pričom toto čerpanie rástlo, rovnako ako aj čerpanie zo ŠR. V roku 2011 bola BBSK na základe uznesenia vlády č. 820/2011 poskytnutá dotácia v sume 19 058,00 EUR, účelovo určená na úhradu výdavkov vynaložených na ochranu majetku pred povodňami. Prostriedky EÚ sa využívali len v rokoch 2011 a 2012, kedy sa realizovalo 10 projektov. Čerpanie bankových úverov malo kolísajúci charakter. V roku 2011 boli využité aj iné zdroje – tuzemský grant.

BBSK realizoval 18 investičných projektov v rokoch 2010 a 2011, 23 investičných projektov v roku 2012 a 10 europrojektov v rokoch 2011 a 2012. Vzhľadom na objem finančných prostriedkov, ktoré mal BBSK k dispozícii možno konštatovať, že v kontrolovanom období bol opravený resp. vybudovaný primeraný počet ciest.

Finančné prostriedky na činnosť správy, údržby a obnovu ciest II. a III. triedy boli v rokoch 2010 – 2012 rozpočtované v programových rozpočtoch BBSK. Prehľad prostriedkov na všetky činnosti súvisiace s dopravou podľa programových rozpočtov za roky 2010 – 2012 bol uvedený v tabuľkách č. 6 a 7.

V roku 2010 bolo schválených šesť rozpočtových opatrení týkajúcich sa dopravy. Išlo o navýšenie rozpočtu na úhradu nedoplatku za straty na výkonoch vo verejnom záujme z roku

2009, navýšenie rozpočtu o účelové dotácie na určené investičné akcie, presun investičných akcií spolufinancovaných z EÚ do programu Úrad BBSK ako aj zníženie rozpočtu na investičných akciách, ktoré boli zrušené a do konca roka sa nerealizovali.

V roku 2011 bolo schválených päť rozpočtových opatrení súvisiacich s dopravou. Rozpočtové prostriedky boli navýšené hlavne na kapitálových výdavkoch formou účelových dotácií na určené investičné akcie a na riešenie povodňových škôd. K navýšeniu bežných výdavkov došlo z dôvodu potreby čiastočnej úhrady straty na výkonoch vo verejnom záujme za rok 2010 a dofinancovania BBRSC na zabezpečenie opráv a údržby ciest II. a III. triedy vo vlastníctve BBSK.

V roku 2012 boli schválené štyri rozpočtové opatrenia z oblasti dopravy. Došlo predovšetkým k navýšeniu kapitálových výdavkov na škody spôsobené povodňami.

Všetky uskutočnené rozpočtové opatrenia z oblasti dopravy boli opodstatnené.

V rámci hodnotenia plnenia cieľov programových rozpočtov za roky 2010 – 2012 sa kontrolná skupina zamerala na činnosti, ktoré sa týkali údržby, opravy a obnovy pozemných komunikácií.

V rámci programu Doprava bolo v roku 2010 stanovených sedem cieľov vyjadrených prostredníctvom siedmich merateľných ukazovateľov. Z troch splnených cieľov sa dva týkali údržby a obnovy komunikácií. Cieľ Zvýšenie kvality cestných povrchov bol splnený na základe medziročného poklesu sťažností o 10 %. Cieľ Rekonštrukcie ciest a mostov stanovený finančným objemom v EUR bol splnený nad rámec cieľovej hodnoty, kedy celková hodnota finančných prostriedkov na rekonštrukcie bola 1 242 555,00 EUR.

Štyri ciele neboli splnené. V ciele Letná a zimná údržba ciest a mostov nebol naplnený počet udržiavaných km. V rámci letnej údržby z predpokladaných 2 567 km bolo udržiavaných len 2 460 km z dôvodu prevodu vlastníctva ciest do vlastníctva SSC v celkovej dĺžke 107 km. V ciele Kofinancovanie schválených projektov spolufinancovaných zo zdrojov EÚ nebola naplnená výška finančných prostriedkov použitých na rekonštrukcie, 1 492 467,00 EUR, vzhľadom na to, že v roku 2010 boli realizované len verejné obstarávania na úspešné projekty spolufinancované z prostriedkov EÚ a ich vlastná realizácia začala až v roku 2011. V ciele Prípravná a projektová dokumentácia ciest II. a III. triedy na projekty do III. výzvy, bola cieľová hodnota 262 039,00 EUR po zrealizovaní verejných obstarávaní naplnená na 257 926,00 EUR. V ciele II. etapa rekonštrukcií ciest II. a III. triedy cez PPP a splácanie PPP z roku 2008 nedošlo k žiadnemu čerpaniu, nakoľko splátky boli odložené a prvé splátky boli uhradené až v roku 2011.

V rámci programu Doprava bolo v roku 2011 stanovených päť cieľov vyjadrených prostredníctvom siedmich merateľných ukazovateľov. Dva ciele boli splnené. Jeden cieľ, netýkajúci sa údržby a obnovy pozemných komunikácií, bol splnený čiastočne. Jeden cieľ nebol splnený. Cieľ – II. etapa rekonštrukcií ciest II. a III. triedy cez PPP projekty, nebol BBSK vyhodnotený.

V rámci cieľa Zimná a letná údržba a opravy ciest bola splnená plánovaná hodnota udržiavaných km ciest v hodnote 2 460,00 km. Cieľ Oprava a údržba mostov bol splnený prostredníctvom počtu opravených a udržiavaných mostov, ktorých bolo 1 039.

V celi Rekonštrukcia ciest a mostov nebol naplnený počet rekonštruovaných km, namiesto plánovaných 120,00 km rekonštruovaných len 39,50 km z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov BBSK.

V rámci programu Úrad BBSK a podprogramov Podpora projektov štrukturálnych fondov a Investičná činnosť boli v roku 2011 stanovené štyri ciele vyjadrené prostredníctvom štyroch merateľných ukazovateľov, ktoré sa týkali Úradu BBSK ako celku, t. z., že v nich neboli osobitne vyhodnotené činnosti súvisiace s údržbou a obnovou pozemných komunikácií.

V rámci programu Komunikácie boli v roku 2012 stanovené štyri ciele vyjadrené prostredníctvom ôsmich merateľných ukazovateľov. Tri ciele boli splnené. Cieľ Zabezpečiť efektívnu starostlivosť o cesty II. a III. triedy a mosty vo vlastníctve BBSK bol splnený prostredníctvom výdavkov na 1 km ciest II. a III. triedy vo vlastníctve BBSK ročne v sume 4 670,00 EUR. Cieľ Preventívna údržba ciest II. a III. triedy bol splnený prostredníctvom dĺžky pravidelne udržiavaných komunikácií v zimnom období v dĺžke 2 350 km. Cieľ Vykonávanie činností správy ciest II. a III. triedy podľa všeobecne záväzných právnych predpisov a poskytovanie údajov o zjazdnosti ciest bol splnený prostredníctvom vedenia evidencie a vykonávania prehliadok ciest v počte 434 a mostov v počte 1 094.

Cieľ Zabezpečiť a včas vykonávať letnú údržbu ciest II. a III. triedy bol splnený čiastočne z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov a ich vecného prerozdelenia na zabezpečenie potrieb spojených s údržbou ciest. Zrezávanie a čistenie krajíc sa realizovalo v dĺžke 885 472 m a kosenie trávnych porastov sa realizovalo na ploche 18 265 m², čím bola časť cieľa splnená. Dĺžka obnoveného vodorovného dopravného značenia na cestách II. a III. triedy v km nebola splnená. Namiesto plánovaných 300 km bolo zrealizovaných 167 km vodorovného dopravného značenia a okrem toho aj plošné vodorovné dopravné značenie – prechody pre chodcov – na ploche 13 295,00 m². Ďalej nebola splnená hodnota 10 000,00 ton vysprávok povrchu ciest II. a III. triedy, keď ich skutočná hodnota bola 7 856,00 ton.

V rámci programu Investičná činnosť a podprogramu Úrad BBSK boli v roku 2012 stanovené dva ciele vyjadrené tromi merateľnými ukazovateľmi, ale týkali sa Úradu BBSK ako celku. V podprograme Doprava boli stanovené dva ciele, vyjadrené tromi merateľnými ukazovateľmi, pričom obidva ciele boli splnené. Splnenie cieľa Zabezpečiť investičnú činnosť pre Dopravu bolo vyjadrené objemom finančných prostriedkov preinvestovaných za rok v sume 3 187 062,98 EUR. Splnenie cieľa Zabezpečiť realizáciu investičných zákaziek pre Dopravu bolo vyjadrené prostredníctvom deviatich realizovaných aj ukončených investičných zákaziek za rok.

Z hodnotenia plnenia cieľov vyplynulo, že v rámci programu Doprava za rok 2010 neboli splnené štyri ciele a za rok 2011 jeden cieľ, týkajúce sa údržby a obnovy komunikácií. V programe Komunikácie v roku 2012 bol jeden cieľ splnený čiastočne. Nesplnenie cieľov programových rozpočtov rokov 2010 – 2012 ovplyvnil najmä prevod vlastníctva ciest BBSK do vlastníctva SSC, neskoršie začatie vlastnej realizácie plánovaných projektov, odklad splátok PPP projektov a nedostatok finančných prostriedkov. Merateľné ukazovatele boli stanovené skôr kvantitatívne. Ani jeden z nich, s výnimkou medziročného poklesu sťažností o 10 % v roku 2010 nebol vyjadrený tak, že by odzrkadľoval vývoj spokojnosti vodičov a ostatných užívateľov ciest s ich stavom.

BBSK zabezpečil priebežné monitorovanie plnenia cieľov programových rozpočtov v roku 2010 Informatívnou správou o hospodárení BBSK za I. polrok 2010, v roku 2011 Hodnotením plnenia programov BBSK za I. polrok 2011 a v roku 2012 Monitorovacou správou o plnení rozpočtu a plnení programov BBSK za I. polrok 2012. Hodnotenie plnenia cieľov programových rozpočtov bolo v kontrolovanom období zabezpečované prostredníctvom záverečných účtov.

Cieľ BBSK v rámci dopravy, Vybudovaná a udržiavaná kvalitná cestná infraštruktúra kraja, bol vyjadrený v PHSR, schválenom uznesení ZBBSK z 26.07.2007 a aktualizovanom v októbri 2011 v rámci priority 4.1 Modernizácia a rozvoj cestnej infraštruktúry. Uvedený cieľ PHSR sa mal realizovať prostredníctvom dvanástich opatrení.

Plnenie PHSR nebolo monitorované ani vyhodnocované v ZBBSK. BBSK na účely kontroly NKÚ SR písomne vyhodnotil plnenie štyroch opatrení PHSR.

1. Opatrenie Zabezpečenie systematickej údržby a opravy pozemných komunikácií bolo vyhodnotených tak, že údržba a opravy ciest II. a III. triedy sa zabezpečovali v rozsahu rozpočtov v rokoch 2010 – 2012.
2. K opatreniu Odstránenie kritických nehodových lokalít na území kraja poskytol BBSK prehľad o priemernom počte dopravných nehôd, zahynutých osôb, ťažko a ľahko zranených, o najnebezpečnejších cestách s najvyšším počtom dopravných nehôd, o kritických nehodových lokalitách a o rizikových úsekoch ciest v kontrolovanom období. Konkrétne spôsoby odstraňovania kritických nehodových lokalít, ani nehodové lokality, na ktorých sa vykonala rekonštrukcia, modernizácia, či iná aktivita, ktorou by sa dané úseky stali menej kritickými, neboli BBSK vyhodnotených.

Podľa údajov z Prezídia Policajného zboru SR, odboru dopravnej polície, počet dopravných nehôd na cestách II. a III. triedy, ako aj počet dopravných nehôd zavinených závadou komunikácie počas kontrolovaného obdobia klesal. Nebolo možné jednoznačne posúdiť, či klesajúci trend nehodovosti bol spôsobený skvalitňovaním správy, údržby a obnovy ciest II. a III. triedy. Údaje o počte dopravných nehôd sú v tabuľke č. 18.

Tabuľka č. 18

BBSK	Počet dopravných nehôd (DN) na cestách II. tried				Počet dopravných nehôd na cestách III. tried			
	rok 2010	rok 2011	rok 2012	z toho DN zavinené závadou komunikácie	rok 2010	rok 2011	rok 2012	z toho DN zavinené závadou komunikácie
	253	170	154	3/1/1	273	227	225	8/2/2

3. Opatrenie Zvýšenie bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky bolo zabezpečované priebežne vykonávanou údržbou, modernizáciou a rekonštrukciou ciest.
4. Opatrenie Usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod cestami II. a III. triedy zabezpečovalo v kontrolovanom období Oddelenie cestnej infraštruktúry BBSK v súčinnosti s Oddelením správy majetku BBSK v súlade so zákonom č. 66/2009 Z. z.

Prehľad o stave nevysporiadaných pozemkov pod cestami II. a III. triedy vo vlastníctve BBSK za roky 2010 – 2012 je uvedený v tabuľke č. 19.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Tabuľka č. 19

Okres	Podiel majetkovo nevysporiadaných pozemkov k celkovej výmere pozemkov pod cestami v % - pomer nevysporiadaných pozemkov k celkovej dĺžke ciest v %					
	Cesty II. triedy			Cesty III. triedy		
	rok 2010	rok 2011	rok 2012	rok 2010	rok 2011	rok 2012
Banská Bystrica	92,19	89,39	89,39	96,53	88,87	88,07
Banská Štiavnica	38,28	20,68	17,63	84,99	81,91	82,73
Brezno	24,13	24,60	24,60	85,17	84,35	39,63
Detva	100,00	92,85	92,85	99,96	81,03	81,03
Krupina	100,00	82,71	82,71	100,00	95,99	95,99
Lučenec	98,30	98,31	72,43	95,04	90,98	81,56
Poltár	99,50	62,36	50,44	97,56	79,99	75,10
Revúca	69,13	63,72	63,72	84,78	78,01	77,47
Rimavská Sobota	81,78	51,86	51,86	99,39	89,20	89,22
Veľký Krtíš	53,84	52,16	52,24	88,98	89,03	89,03
Zvolen	100,00	46,86	46,86	99,90	75,83	75,83
Žarnovica	100,00	96,72	96,72	85,02	69,00	69,00
Žiar nad Hronom	100,00	99,61	99,61	99,64	85,70	85,23
Spolu	77,65	65,45	62,72	96,63	85,59	82,12

BBSK nevedol evidenciu ciest podľa dĺžky vysporiadaných a nevysporiadaných pozemkov pod cestami. Východiskom k tabuľke č. 19 bola výmera vysporiadaných pozemkov postupne získaných do 31.12.2009 a prírastkov pozemkov v rokoch 2009, 2010, 2011 a 2012. Pomer nevysporiadanej dĺžky ciest k celkovej dĺžke ciest bol spracovaný ako pomer nevysporiadaných pozemkov pod cestami II. a III. triedy k celkovej ploche pozemkov pod cestami II. a III. triedy. Technika výpočtu bola zvolená tak, že plocha vozovky ciest II. a III. triedy uvádzaná v cestnej databanke bola zväčšená o 40 %, čo predstavovalo rozsah nespevnených krajníc ciest II. a III. triedy a rozsah všetkých ich súčastí v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. a vyhlášky č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov. Podkladom k určeniu výmery vysporiadaných pozemkov boli údaje z katastrov nehnuteľností jednotlivých okresov BBSK. Podkladom k celkovej ploche pozemkov boli údaje z cestnej databanky SSC za roky 2010, 2011 a 2012.

Najviac nevysporiadaných pozemkov k celkovej výmere pozemkov pod cestami II. triedy mali v roku 2010 okresy Detva, Krupina, Zvolen, Žarnovica a Žiar nad Hronom. Najmenej nevysporiadaných pozemkov k celkovej výmere pozemkov pod cestami II. triedy mali v roku 2010 okresy Brezno, Banská Štiavnica a Veľký Krtíš. Najviac pozemkov pod cestami II. triedy bolo vysporiadaných v okrese Zvolen, najmenej v okrese Žiar nad Hronom. Najviac nevysporiadaných pozemkov k celkovej výmere pozemkov pod cestami III. triedy mali v roku 2010 okresy Krupina, Detva a Zvolen. Najmenej nevysporiadaných pozemkov k celkovej výmere pozemkov pod cestami III. triedy mali v roku 2010 okresy Revúca, Banská Štiavnica a Žarnovica. Najviac pozemkov pod cestami III. triedy bolo vysporiadaných v okrese Brezno, najmenej v okrese Banská Štiavnica.

Zákon č. 66/2009 Z. z. umožňuje VÚC realizovať proces usporiadania vlastníckych práv k pozemkom pod stavbami formou zámennej zmluvy, pozemkovými úpravami podľa zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov a zriadením vecného bremena priamo zo zákona.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Slovenský pozemkový fond (ďalej len „SPF“) je správca pozemkov vo vlastníctve SR zapísaný na listoch vlastníctva evidujúcich aj pozemky pod cestami II. a III. triedy. BBSK v roku 2012 požiadal regionálne odbory SPF patriace do pôsobnosti BBSK o vypracovanie protokolov, ktorými BBSK mal prevziať tieto pozemky v zmysle zákona č. 446/2001 Z. z., ako pozemky vo vlastníctve SR pod stavbami vo vlastníctve BBSK. SPF odpovedal na tieto žiadosti v tom zmysle, že BBSK má zaslať zoznam parciel pod cestami II. a III. triedy zapísaných na listoch vlastníctva vo vlastníctve SR a v správe SPF. Vzhľadom na to, že cesty ako stavby nie sú predmetom zápisu do Katastra nehnuteľností a BBSK nemal také programové vybavenie, aby mohol určiť takéto pozemky, nemal možnosť v ďalšom kroku postupovať.

BBSK prevzal cesty II. a III. triedy s prevažne nevysporiadanými pozemkami. Postupne narastal počet vlastníkov pozemkov pod cestami II. a III. triedy, ktorí žiadali vysporiadanie vlastníctva a náhradu za obmedzenie vlastníctva. Zákon č. 66/2009 Z. z. mal riešiť užívanie nevysporiadaných pozemkov a následne ich vysporiadanie. Konanie v zmysle uvedeného zákona spôsobuje viacero problémov. BBSK nedisponuje pozemkami, ktoré by mohol ponúknuť na zámenu. Zákon č. 66/2009 Z. z. neuvádza, či zriadenie zákonného vecného bremena spočívajúceho v práve držby a užívania pozemku pod stavbou je odplatné alebo bezodplatné. Zriadenie vecného bremena zväčša vyvoláva potrebu vyhotovenia geometrických plánov, pretože pozemky presahujú svojou plochou pozemok pod cestou, pričom vyhotovenie geometrických plánov nie sú vlastníci ochotní uhradiť a BBSK tiež nemá dostatok finančných prostriedkov na ich zabezpečenie.

Prehľad o stave ciest II. a III. triedy na účte 021 Stavby za roky 2010 – 2012 je uvedený v tabuľke č. 20.

Tabuľka č. 20

v EUR

CESTY	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012
II. triedy			
Obstarávacia cena	42 659 866,73	43 072 221,05	47 643 122,80
Prírastky/úbytky	+402 889,58 -32 997,44	+434 174,66 -21 820,34	+4 570 901,75
III. triedy			
Obstarávacia cena	88 025 650,53	98 165 070,83	102 700 748,42
Prírastky/úbytky	+912 626,60	+10 229 637,75 -90 217,45	+4 535 677,59
SPOLU			
Obstarávacia cena	130 685 517,26	141 237 291,88	150 343 871,22
Prírastky/úbytky	+1 315 516,18 -32 997,44	+10 663 812,41 -112 037,79	+9 106 579,34

V roku 2010 boli prírastky na účte 021 tvorené najmä zaradením technického zhodnotenia stavieb, ktorých podstatnú časť tvorili rekonštrukcie niektorých úsekov cestných telies, napr. cesta č. II/527 Balog nad Ipľom či II/527 Dačov Lom – Útlaky. V roku 2011 najväčšiu časť prírastkov na účte 021 tvorili delimitácie cestného majetku od SSC. V roku 2012 značnú časť technického zhodnotenia stavieb tvorili rekonštrukcie úsekov cestných telies, napr. cesta II/531 Pavlovce – Tisovec a vybudovanie ciest III/565 008 Peťov a III/585 001 Rároč.

Stav pozemkov pod cestami II. a III. triedy a ostatných pozemkov pod strediskami na účte 031 Pozemky za roky 2010 – 2012 je uvedený v tabuľke č. 21.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Tabuľka č. 21

v EUR

POZEMKY	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012
pod cestami II. triedy			
Obstarávacia cena	916 515,52	2 840 920,93	3 852 643,38
Prírastky/úbytky	+1 465,17 -178,39	+1 922 424,39	+1 046 399,75 -34 677,30
pod cestami III. triedy			
Obstarávacia cena	1 205 929,13	3 656 010,93	5 306 448,36
Prírastky/úbytky	+42 688,95 -1 767,47	+2 452 062,82	+1 679 656,26 -29 218,83
ostatné (pod strediskami)			
Obstarávacia cena	1 559 722,36	1 571 810,27	1 561 206,46
Prírastky/úbytky	+5 184,06 -25 025,72	+12 087,91	+2 294,48 -12 898,29
SPOLU			
Obstarávacia cena	3 682 167,01	8 068 742,13	10 720 298,20
Prírastky/úbytky	+49 338,18 -26 971,58	+4 386 575,12	+2 728 350,49 -76 794,42

Na účte 031 Pozemky boli v roku 2010 nadobudnuté pozemky na základe výkupov pod cestami a pod plánovanými cestnými objektmi a komunikáciami v katastrálnych územiach Sirk, Dolná Strehová, Ráztoka, Banská Bystrica, Kováčovce a Kostiviarska. V roku 2011 a 2012 najväčšiu časť prírastkov na účte 031 Pozemky tvorilo zaradovanie novonadobudnutých pozemkov pod komunikáciami, ktoré sa podarilo vysporiadať bezodplatne, delimitáciami a v rámci Registra obnovené evidencie pozemkov.

Kontrolou bolo preverené zaradovanie do majetku na účet 021 Stavby za projekty Kriváň – Hriňová – Látky, Ráztoka a Nemecká, Hriňová – Klenovec – Hnúšťa a Látky – Kokava n. Rimavicou.

Obstaraná stavba z projektu Kriváň – Hriňová – Látky bola zaradená do majetku BBSK na účet 021 Stavby v sume 2 261 144,09 EUR, z toho v sume 2 260 631,09 EUR v roku 2012 a v sume 513,00 EUR v roku 2013. Obstaraná stavba z projektu Látky – Kokava n. Rimavicou bola zaradená do majetku na účet 021 Stavby v sume 3 034 067,19 EUR, z toho v sume 3 030 385,58 EUR v roku 2013 a v sume 3 681,61 EUR v roku 2014. Obstaraná stavba z projektu Hriňová – Klenovec – Hnúšťa bola zaradená do majetku BBSK na účet 021 Stavby v celkovej sume 806 387,19 EUR v roku 2013.

Stavby obstarané z troch uvedených projektov boli zaradené do používania v súlade s § 28 Opatrenia MF SR z 8. augusta 2007 č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky (ďalej len „postupy účtovania“).

Obstaraná stavba z projektu Ráztoka a Nemecká bola zaradená do majetku BBSK na účet 021 Stavby v celkovej sume 648 588,24 EUR, z toho suma 648 562,63 EUR v roku 2012 a suma 37,61 EUR v roku 2013. Podľa písomného vyjadrenia BBSK zo 17.06.2014, faktúra v sume 116,68 EUR a faktúra v sume 125,51 EUR boli uhradené z rozpočtu tohto projektu, ale netýkali sa uvedenej stavby a budú zaradené do majetku BBSK v rámci stavby Cesta III/06634 Kostiviarska – Kynceľová – Sásová – I. etapa po jej ukončení. Obidve faktúry v celkovej sume 242,19 EUR boli uhradené dňa 01.03.2012 z vlastných zdrojov VÚC.

Kontrolou predložených faktúr bolo zistené, že rozpočtové prostriedky, ktoré boli v rozpočte BBSK schválené na projekt Ráztoka a Nemecká, boli v sume 242,19 EUR použité na stavbu Cesta III/06634 Kostiviarska – Kynceľová – Sásová – I. etapa. Použitím prostriedkov rozpočtu projektu Ráztoka a Nemecká v sume 242,19 EUR na iný projekt nebol dodržaný § 13 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z. z., podľa ktorého rozpočtové prostriedky možno použiť len na účely, na ktoré boli v rozpočte VÚC schválené. Nedodržaním účelu použitia rozpočtových prostriedkov zároveň došlo k porušeniu finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. a) zákona č. 523/2004 Z. z.

Počas kontrolovaného obdobia BBSK prijal ohľadom stavu ciest II. a III. triedy spolu 16 sťažností. Väčšina sa týkala kritického stavu ciest a nezabezpečenia ich údržby.

Najviac, deväť, ich bolo podaných v roku 2010, tri z nich boli opodstatnené. Týkali sa jám a výtlkov, odstránenia snehu a zvýšenia vchodovej brány a úpravy vjazdu do rodinného domu. Na cestách boli vykonané potrebné opravy, sneh bol odstránený, brána bola výškovo upravená a vjazd vyasfaltovaný.

V roku 2011 boli podané tri sťažnosti, z toho dve boli opodstatnené. Išlo o dopravné obmedzenie v súvislosti s realizáciou projektu Kriváň – Hriňová – Látky a o kritický stav vozovky III. triedy č. 050262 medzi Detrovou a Ábelovou. V prvom prípade bolo osadené dočasné dopravné značenie tak, aby nedochádzalo k dopravnému obmedzeniu. V druhom prípade sa na ceste realizovali potrebné úpravy.

V roku 2012 boli podané štyri sťažnosti, z toho jedna opodstatnená, podaná na dezolátny stav cesty Cerovo – Cerovské Lazy – Pereš. BBSK navrhol pracovné rokovanie BBRSC a obce Cerovo za účelom dohody o spoločnej údržbe a opravách.

BBSK zabezpečil nápravu u všetkých opodstatnených sťažností. Z celkového počtu 16 podaných sťažností bolo 10 neopodstatnených a šesť sťažností opodstatnených. Počet opodstatnených sťažností počas kontrolovaného obdobia klesal, na túto skutočnosť však nemusela vplývať kvalita ciest II. a III. triedy. Podľa vyjadrenia BBSK ani jedna z ciest II. a III. triedy nebola v rokoch 2010 – 2012 opravovaná dva a viackrát. Spokojnosť užívateľov so stavom ciest II. a III. triedy nebola BBSK nijako monitorovaná.

BBSK uzavrel 01.05.2011 poisťovnú zmluvu, v ktorej okrem iného poistil aj cesty II. a III. triedy pre prípad živelných pohromy, ročné poisťné predstavovalo sumu 5 660,00 EUR. Do 01.05.2011 sa poisťné udalosti na cestách II. a III. triedy riešili z prostriedkov určených na údržbu z rozpočtu BBSK. V roku 2011 došlo k siedmym poisťným udalostiam so spôsobenou škodou v celkovej sume 15 270,00 EUR a s plnením v celkovej sume 7 125,00 EUR. V roku 2012 došlo k desiatim poisťným udalostiam so spôsobenou škodou v celkovej sume 38 412,00 EUR a s plnením v celkovej sume 27 029,00 EUR.

Ku kontrole verejného obstarávania boli vybraté štyri projekty: Látky – Kokava nad Rimavicou s vysúťaženou cenou 2 378 722,79 EUR s DPH, Hriňová – Klenovec – Hnúšťa s vysúťaženou cenou 779 567,63 EUR s DPH, Ráztoka a Nemecká s vysúťaženou cenou 455 392,82 EUR bez DPH a Kriváň – Hriňová – Látky s vysúťaženou cenou 1 745 636,62 EUR bez DPH. V priebehu kontroly bolo zistené, že kontrolu verejného obstarávania k projektu Kriváň – Hriňová – Látky už vykonal Úrad pre verejné obstarávanie. Verejné obstarávanie v prípade projektov Látky – Kokava n. Rimavicou a Hriňová – Klenovec – Hnúšťa bolo vykonané odborne spôsobilou fyzickou osobou na základe

mandátnej zmluvy z 21.10.2010. Pri projekte Ráztoka a Nemecká vykonala verejné obstarávanie odborne spôsobilá právnická osoba, na základe objednávky z 25.11.2009.

Vo všetkých troch kontrolovaných verejných obstarávaní išlo o podlimitnú zákazku. Kritériom výberu víťazného uchádzača bola najnižšia cena. Hodnoty zákaziek zo zmlúv o dielo boli totožné s cenami ponúknutými víťaznými uchádzačmi v procese verejného obstarávania. Ku zmluvám o dielo za projekty, vybrané ku kontrole verejného obstarávania, boli vyhotovené dodatky, navyšujúce cenu diela v dôsledku opodstatnených prác navyše, zmien niektorých položiek a ich jednotkových cien a v dôsledku zmeny DPH z 19 % na 20 %.

Projektová dokumentácia bola skontrolovaná v rámci projektov Ráztoka a Nemecká a Kriváň – Hriňová – Látky. V oboch prípadoch bola vypracovaná autorizovanou projektovou organizáciou a bola použitá pri verejnom obstarávaní. Projektové dokumentácie použité v procese verejného obstarávania boli totožné s projektmi podľa zmlúv o dielo k týmto projektom.

Preverení proces verejného obstarávania a dokumentácie vypracovanej v jeho priebehu nebol zistený nesúlad so zákonom č. 25/2006 Z. z. Možno konštatovať, že u vybraných projektov boli stavebné práce obstarané za najnižšie ponúkané ceny pri splnení požadovanej kvality. BBSK v uvedených prípadoch postupoval hospodárne.

Správnosť vedenia účtovníctva vybraných výdavkov BBSK v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. a obsahové náležitosti účtovných dokladov podľa § 10 a § 32 zákona č. 431/2002 Z. z. boli preverené u:

- 32 náhodne vybraných účtovných dokladov z rokov 2010 – 2012 za opravy, údržbu a obnovu ciest II. a III. triedy v celkovej sume 5 790 818,90 EUR a za výkon správy v celkovej sume 328 075,92 EUR, spolu v sume 6 118 894,82 EUR,
- 22 účtovných dokladov za roky 2011 a 2012 v celkovej sume 620 550,31 EUR z projektu Ráztoka a Nemecká,
- 14 účtovných dokladov za roky 2011 a 2012 v celkovej sume 2 227 950,73 EUR z projektu Kriváň – Hriňová - Látky.

Kontrolou náhodne vybraných účtovných dokladov za roky 2010 – 2012 bolo zistené, že BBSK uplatnil pri triedení bežných výdavkov za údržbu ciest II. a III. triedy nesprávnu položku ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie 637 Služby a podpoložku 637004 Všeobecné služby v roku 2010 v šiestich prípadoch v sume 1 743 703,90 EUR, v roku 2011 v troch prípadoch v sume 848 907,45 EUR, spolu v deviatich prípadoch v celkovej sume 2 592 611,35 EUR. Nesprávnym triedením vyššie uvedených výdavkov BBSK nepostupoval v súlade s § 4 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z., podľa ktorého v rozpočte VÚC sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. a § 1 Opatrenia MF SR č. MF/010175/2004-42 a podľa Metodického usmernenia MF SR k č. MF/010175/2004-42 zo dňa 08. decembra 2004 a vysvetlivky k ekonomickej klasifikácii rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších dodatkov.

Podľa vyššie citovaných predpisov sa bežné výdavky za údržbu ciest II. a III. triedy triedia na položku ekonomickej rozpočtovej klasifikácie 635 Rutinná a štandardná údržba, podpoložku 635006 Budov, objektov alebo ich častí, kde sa účtujú výdavky rutínnej a štandardnej údržby ciest, mostov, dopravných značiek a vodorovného dopravného značenia, zvodidiel a pod.

Podľa písomného vyjadrenia z 03.06.2014, BBSK triedil výdavky na položku 637004 po osobnej konzultácii s MF SR pri prerokovaní založenia BBRSC ako akciovej spoločnosti. Od roku 2011 došlo k prehodnoteniu výdavkov a výdavky na opravu a údržbu ciest sa triedia na položke 635006.

Skontrolované účtovné doklady a účtovné doklady z projektov Ráztoka a Nemecká a Kriváň – Hriňová – Látky obsahovali náležitosti účtovného dokladu a účtovníctvo bolo vedené v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. a postupmi účtovania.

Kontrolou bol ďalej preverený súlad medzi výdavkami zo zmlúv o dielo a skutočnými výdavkami za vykonané stavebné práce projektov Ráztoka a Nemecká a Kriváň – Hriňová – Látky. Bolo zistené, že vyfakturované výdavky v prípade projektu Rekonštrukcia cesty Ráztoka a Nemecká boli zhodné so zmluvne dohodnutými výdavkami. V prípade projektu Kriváň – Hriňová – Látky boli vyfakturované výdavky v sume 2 208 021,30 EUR oproti zmluvne dohodnutým výdavkom v sume 2 213 192,66 EUR, čo predstavovalo rozdiel 5 171,36 EUR. BBSK preukázal, že uvedený rozdiel bol spôsobený odôvodnenými zmenami, ktoré nezasiahli do kvality realizovaného diela.

4 Úroveň, účinnosť a využívanie výsledkov kontrolnej činnosti

Úrad BBSK bol zriadený uznesením ZBBSK 21.12.2001, zabezpečuje organizačné a administratívne veci predsedu, ZBBSK a ďalších orgánov zriadených ZBBSK. Vnútorne sa členil na odbory, oddelenia a útvary; osobitné postavenie mal ÚHK.

V kontrolovanom období, do 31.07.2010 platil Organizačný poriadok Úradu BBSK zo 14.08.2008 a jeho osem dodatkov. Tento bol zrušený Organizačným poriadkom Úradu BBSK z 25.05.2010, ktorý nadobudol účinnosť dňom 01.08.2010 a mal 19 dodatkov. Od 01.06.2014 nadobudol účinnosť Organizačný poriadok Úradu BBSK, ktorým bol zrušený Organizačný poriadok Úradu BBSK z 25.05.2010. V priamej riadiacej pôsobnosti riaditeľa úradu je úvar krízového riadenia a 10 oddelení. V priamej riadiacej pôsobnosti kancelára predsedu BBSK sú štyri oddelenia. Osobitné postavenie má ÚHK BBSK. Prílohu tvorí Organizačná štruktúra Úradu BBSK.

V kontrolovanom období vykonával funkciu hlavný kontrolór, ktorého volilo ZBBSK uznesením ZBBSK zo 14.02.2008 na šesť rokov. Zásady kontrolnej činnosti ÚHK BBSK, účinné od 20.08.2008 boli schválené uznesením ZBBSK zo 14.08.2008. Doteraz neboli aktualizované.

Hlavný kontrolór BBSK si v rokoch 2010 – 2012 plnil úlohy podľa § 19e zákona č. 302/2001 Z. z.:

- predkladal ZBBSK raz za šesť mesiacov návrhy plánov činnosti ÚHK BBSK, ktoré boli schválené uzneseniami ZBBSK a správy o činnosti ÚHK BBSK za jednotlivé polroky, ktoré boli uzneseniami ZBBSK zobraté na vedomie.
- vypracúval odborné stanoviská k návrhom rozpočtu BBSK, k návrhom záverečného účtu BBSK, ako aj ďalšie odborné stanoviská, ktoré ZBBSK zobralo na vedomie.

Prehľad o kontrolnej činnosti ÚHK BBSK za roky 2010 – 2012 je uvedený v tabuľke č. 22.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Tabuľka č. 22

Ukazovateľ	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
Počet následných finančných kontrol	40	35	37
Počet následných finančných kontrol zameraných na kontrolu plnenia prijatých opatrení	36	35	35
Počet kontrolných zistení	637	563	640
Počet prijatých opatrení	444	406	487
Počet splnených opatrení	420	406	486

Poznámka:

V roku 2010 nebolo splnených 14 opatrení prijatých ZUŠ Banská Bystrica, ktorá bola vyradená zo zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK a nestihla splniť prijaté opatrenia pred vyradením.

ÚHK BBSK v období rokov 2010 – 2012 vykonal za kontrolovanú oblasť dve následné finančné kontroly v BBRSC a ďalšiu následnú finančnú kontrolu vykonal v I. polroku 2013. V roku 2011 vykonal následnú finančnú kontrolu hospodárenia BBRSC so zameraním na príjmy, výdavky, náklady a výnosy, hospodárenie a nakladanie s majetkom, verejné obstarávanie a zmluvné vzťahy. Kontrolovaný subjekt BBRSC prijal na nápravu zistených nedostatkov a odstránenie príčin ich vzniku 12 opatrení. Kontrolou splnenia prijatých opatrení vykonanou ÚHK BBSK v roku 2012, bolo zistené, že BBRSC postupoval v zmysle prijatých opatrení.

Kontrolou vykonávania následnej finančnej kontroly a predložených správ o výsledku následných finančných kontrol nebolo zistené nedodržanie § 11 a § 12 o vykonávaní následnej finančnej kontroly podľa zákona č. 502/2001 Z. z.

V I. polroku 2013 vykonal ÚHK BBSK následnú finančnú kontrolu hospodárenia s verejnými prostriedkami vynaloženými na zimnú a letnú údržbu ciest II. a III. triedy v správe BBRSC v období roku 2012 v nadväznosti na plnenie ustanovení platných zmlúv uzatvorených s BBSK. Na nápravu dvoch zistených nedostatkov a odstránenie príčin ich vzniku prijal kontrolovaný subjekt jedno opatrenie, ktorého splnenie oznámil ÚHK BBSK listom zo 17.02.2014.

System vnútornej kontroly podľa zákona č. 502/2001 Z. z. upravovala do 28.02.2012 Smernica na zabezpečenie vykonávania predbežnej finančnej kontroly a priebežnej finančnej kontroly (ďalej len „smernica o finančnej kontrole“) z 26.01.2009 v znení neskorších dodatkov. Od 01.03.2012 nadobudla účinnosť nová smernica o finančnej kontrole.

Kontrolou bolo zistené, že na všetkých náhodne vybraných účtovných dokladoch poverení zamestnanci potvrdzovali vykonanie predbežnej finančnej kontroly v súlade s § 9 zákona č. 502/2001 Z. z. BBSK predložil záznamy o vykonaní priebežnej finančnej kontroly, ktorú vykonávali zamestnanci v roku 2011 v troch prípadoch a v roku 2012 v ôsmich prípadoch na základe ústnych poverení vedúcich odborov. Písomný pokyn predsedu BBSK k vykonaniu priebežnej finančnej kontroly podľa § 10 ods. 1 zákona č. 502/2001 Z. z. kontrolovaný subjekt nemal k dispozícii.

V roku 2011 bola vykonaná kontrola dodržiavania zákona č. 25/2006 Z. z. Úradom pre verejné obstarávanie Bratislava, dve prijaté opatrenia BBSK v správe vyhodnotil ako splnené. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Riadiaci orgán pre ROP, BBSK, Sprostredkovateľský orgán (ďalej len „SO“) pod riadiacim orgánom pre ROP, odbor SO/RO vykonal v rokoch 2011 – 2013 kontroly na mieste u štyroch investičných projektov. Z kontroly na mieste boli prijaté opatrenia, ktoré boli následne kontrolované a v jednom prípade boli identifikované nezrovnalosti.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

NKÚ SR vykonal v roku 2012 kontrolu hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti nakladania s majetkom, majetkovými právami, finančnými prostriedkami, záväzkami, pohľadávkami a kontrolu plnenia opatrení z predchádzajúcej kontroly. Na základe vykonanej kontroly prijal BBSK 14 opatrení, ktoré boli zamerané na odstránenie nedostatkov zistených v oblasti účtovníctva, rozpočtových pravidiel územnej samosprávy, rozpočtovej klasifikácie majetku, dotácií a komplexného riešenia vývoja dlhu v programe Doprava. Správu o splnení, resp. plnení prijatých opatrení BBSK predložil NKÚ SR v stanovenom termíne. Ku kontrole plnenia prijatých opatrení predložil písomné informácie a doklady, ktoré preukazovali ich splnenie, resp. plnenie.

Kontrolou plnenia prijatých opatrení bolo zistené, že BBSK päť opatrení splnil, jedno opatrenie, ktoré sa týkalo triedenia bežných výdavkov splnil čiastočne. Z deviatich opatrení trvalého charakteru sa priebežne plnilo osem opatrení a jedno opatrenie bolo plnené v časti komplexného riešenia prehlbujúcich sa strát voči dopravcom. Druhá časť tohto opatrenia sa neplnila v tom, že do ukončenia výkonu kontroly nebol vykonaný vlastný prieskum spokojnosti s cieľom overiť si spokojnosť občanov s poskytovaním služieb dopravcov.

Vnútna kontrola podľa zákona č. 502/2001 Z. z. bola v rokoch 2010 – 2012 BBSK vykonávaná na základe dvoch smerníc o finančnej kontrole, podľa ktorých boli zamestnancami vykonávané predbežné a priebežné finančné kontroly, čím bolo zabezpečené overenie pripravovaných finančných operácií. Následnú finančnú kontrolu vykonával ÚHK BBSK podľa Zásad kontrolnej činnosti ÚHK BBSK, ktoré doteraz neboli aktualizované. Kontrolou vykonávania následnej finančnej kontroly neboli zistené nedostatky.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa 17.06.2014

Ing. Marta Duchovičová
vedúca kontrolnej skupiny

Mgr. Zora Krnová
členka kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa 26.06.2014

Ing. Mgr. Marian Kotleba, predseda
Banskobystrického samosprávneho kraja